

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 13.11.2007
KOM(2007) 697 lõplik

2007/0247 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiive 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta, 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta ning 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta

(komisjoni esitatud)

{SEK(2007) 1472}
{SEK(2007) 1473}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Elektroonilise side valdkonda tehtavate investeeringute ja selles valdkonnas innovatsiooni toetamiseks ning sellest valdkonnast tarbijatele saadava kasu suurendamiseks vajab Euroopa ühist reguleerivat digimajanduse raamistikku, mis oleks tulevikukindel, turule orienteeritud ning kasutaks siseturu väljakujundamisest tulenevaid eeliseid.

Käesolev ettepanek on üks kolmest reformiettepanekust, millega muudetakse olemasolevat reguleerivat raamistikku. Esimene õigusaktide reformi ettepanek hõlmab muudatusi raamdirektiivis¹, loadirektiivis² ja juurdepääsu käsitlevas direktiivis³. Teine õigusaktide reformi ettepanek⁴ hõlmab ülejäänud kahe direktiivi muudatusi. Neid täiendab Euroopa Elektroonilise Side Turu Ameti loomist käsitleva määruse⁵ ettepanek. Nendele kolmele õigusaktide reformi ettepanekule on lisatud mõju hinnang⁶ ja teatis, milles on sätestatud peamised poliitikasuunad ja kirjeldatud avalikku arutelu⁷. Lisaks on komisjon vastu võtnud asjaomaseid toote- ja teenuseturge käsitleva soovituselise teise versiooni, millega vähendatakse 18-lt seitsmeni nende turgude arvu, kus võidakse rakendada eelnevat reguleerimist.

Käesoleva õigusaktide reformi ettepaneku eesmärk on kohandada e-side reguleerivat raamistikku, et seda tõhustada, vähendada majandusliku reguleerimise (turuanalüüsi protseduur) rakendamiseks vajalikke haldusressursse ning lihtsustada ja tõhustada juurdepääsu raadiosagedustele. Ettepanek on kooskõlas komisjoni parema õigusliku reguleerimise programmiga, mille eesmärk on tagada, et seadusandlik sekkumine jääks taotletavate poliitiliste eesmärkide suhtes proportsionaalseks, ning mis moodustab osa komisjoni üldisest siseturu väljakujundamise ja tugevdamise strateegiast.

Käesoleval ettepanekul on kolm konkreetset eesmärki:

1. kasutada paremini spektrit, et soodustada ettevõtjate juurdepääsu spektrile ning toetada innovatsiooni;
2. tagada, et reguleerimine, kus see on vajalik, oleks nii ettevõtjate kui ka riikide reguleerivate asutuste jaoks tõhusam ja lihtsam;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta, EÜT L 108, 24.4.2002, lk 51, ELT eriväljaanne 13/29, lk 349.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta, EÜT L 108, 24.4.2002, lk 21; ELT eriväljaanne 13/29, lk 337.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta, EÜT L 108, 24.4.2002, lk 7; ELT eriväljaanne 13/29, lk 323.

⁴ KOM (2007) 698.

⁵ KOM (2007) 699.

⁶ SEK(2007) 1472.

⁷ KOM (2007) 696.

3. teha otsustav samm ELi normide järjekindlana kohaldamise suunas, et viia lõpule elektroonilise side siseturu väljakujundamine.

- **Üldine taust**

Osana uuendatud Lissaboni majanduskasvu ja tööhõive strateegiast esitas komisjon 2005. aasta juunis uue strateegia – i2010 algatus: majanduskasvu ja tööhõivet edendav Euroopa infoühiskond, millega kehtestati üldised poliitikasuunad avatud ja konkurentsivõimelise digimajanduse edendamiseks. Euroopa ühise inforuumi loomisel, mis on i2010 algatuse üks alustalasid, on üks peamisi ülesandeid reguleeriva raamistiku reformimine. Lisaks rõhutatakse i2010 algatuses, et spektri tõhusam haldamine aitaks parandada innovatsiooni info- ja sideteenuste valdkonnas ja pakkuda Euroopa kodanikele odavamaid teenuseid.

Parema õigusliku reguleerimise põhimõtete kohaselt on raamistikus sätestatud selle korrapärane läbivaatamine, et tagada kaasaskäimine tehnoloogia ja turu arenguga.

Juunis 2006 esitas komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande⁸ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste reguleeriva raamistiku toimimise kohta. Aruandes märgiti, et raamistik on toonud märkimisväärset kasu, kuid elektroonilise side siseturg ei ole veel lõplikult välja kujundatud, sest paljusid küsimusi reguleeritakse endiselt riikide tasandil.

See olukord on vastuolus tehnoloogia ja turu arenguga, mis ei tunne riigipiire ning nõuavad kogu ELi hõlmavat ühist reguleerimist. Praegune killustatus pärsib investeerimist ning kahjustab tarbijaid ja ettevõtjaid. Seepärast on siseturu tugevdamiseks ja lõplikuks väljakujundamiseks vaja reguleerivat raamistikku põhjalikult reformida.

- **Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid**

Käesoleva ettepaneku eesmärk on muuta kolme direktiivi: raamdirektiivi, loadirektiivi ja juurdepääsu käsitlevat direktiivi.

- **Kooskõla Euroopa Liidu muude põhimõtete ja eesmärkidega**

Ettepanek muuta raamdirektiivi turvalisuse ja tervikluse osas on ette nähtud olemasolevate elektrooniliste sidevõrkude ja -süsteemide töökindluse suurendamiseks. Sellega täiendatakse raamotsust 2005/222/JSK infosüsteemide vastu suunatud rünnete kohta⁹, millega kriminaliseeritakse teatavad tegevused. Ettepanek muuta loadirektiivi, et kehtestada ühine valikuprotseduur, hõlbustab teatavate üleeuroopaliste satelliiditeenuste jaoks lubade andmist kooskõlas Euroopa kosmosepoliitika¹⁰ eesmärkidega.

2. KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

- **Konsulteerimine huvitatud isikutega**

Konsultatsioonimeetodid, peamised sihtvaldkonnad ja vastajate üldiseloostus

⁸ KOM(2006)334 (lõplik).

⁹ ELT L 69, 16.3.2005, lk 67.

¹⁰ Komisjoni teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile – Euroopa kosmosepoliitika, KOM(2007) 212 (lõplik), 26.4.2007.

Komisjoni talitused algatasid 2005. aasta lõpus kaheetapilise konsultatsiooni. Esimene etapp hõlmas osalemiskutset, mille tulemuseks oli enam kui 440 osalejaga avalik arutelu (jaanuaris 2006) ning umbes 160 ettepanekut sidusrühmadelt. Osalemiskutses kutsuti sidusrühmi esitama oma seisukohti elektroonilise side reguleerimisega seotud üldküsimustes. Neid seisukohti võeti arvesse läbivaatust käsitlevas komisjoni 29.juuni 2006. aasta teatises¹¹ ning sellele lisatud talituste töödokumendis ja mõjuhinnaangus. Nende dokumentide avaldamisega algas avaliku arutelu teine etapp, mis kestis 2006. aasta oktoobrini. Oktoobris 2006 korraldati avalik seminar, et huvitatud isikud saaksid väljendada seisukohti arutatavate dokumentide kohta. Saadi 224 vastust väga erinevatelt huvitatud isikutelt, nii EList kui ka väljastpoolt. Kirjalikke märkusi saatsid 52 ettevõtjate ühendust, 12 kutseühingut ja ametiühingut ning 15 kasutajate ühendust, samuti 18 liikmesriiki ning Euroopa reguleerivate asutuste töörühm. Komisjon jätkas Euroopa reguleerivate asutuste töörühma ettepanekute alusel 2006. aasta novembrist 2007. aasta veebruarini reguleerimisalast dialoogi, et uurida võimalusi ühise turu reguleerimise ebakõlade ja takistuste vähendamiseks parema reguleerimise vaimus.

Vastuste kokkuvõte ja nende arvessevõtmine

Spektrihalduse ja turuülevaadete ühtlustamise alased ettepanekud pälvisid liikmesriikide ja ettevõtjate ulatusliku toetuse. Paljudes ettevõtjate arvamustes kutsuti üles looma tõelist elektroonilise side siseturgu. Mõningaid kahtlusi väljendati seoses konkreetsete aspektidega, mis on seotud õiguskaitsevahendite võimaliku komisjonipoolse järelevalvega ilma riikide reguleerivaid asutusi kaasamata, ning seoses apellatsioonimenetluse muudatustega. Turvalisuse osas näitasid ettepanekud ulatuslikku toetust üldeesmärkidele, kuid nende eesmärkide saavutamise viiside kohta esitati mõnevõrra erinevaid arvamusi. Turule sisenevad uued ettevõtjad ning Euroopa reguleerivate asutuste töörühm kutsusid üles kehtestama funktsioonipõhise eraldamise võimalust. Ettepanek anda lubasid teenuste pakkumiseks kogu Euroopas pälvis tugeva toetuse. Käesolevas ettepanekus on avaliku arutelu tulemusi arvesse võetud.

• Ekspertiiside kogumine ja kasutamine

Asjaomased teadus- ja ekspertiisivaldkonnad

- Uuring „*Preparing the next steps in regulation of electronic communications — a contribution to the review of the electronic communications regulatory framework*” (Hogan & Hartson, Analysys), 2006.

Saadud ja kasutatud nõuannete kokkuvõte

Uuring kinnitas reguleeriva raamistiku ja selle eesmärkide põhjendatust. Siiski osutas see vajadusele teha mõningaid kohandusi.

- Uuringus vaadeldi laiemalt mõningaid reguleerimisaspekte, milleks tehti turuosaliste seas uuring siseturu tõkete kohta ning hinnati raamdirektiivi artiklis 7 sätestatud turuanalüüsi menetlust. Esitati mitu soovitus muudatuste, sealhulgas turuülevaate menetluse lihtsustamise võimaluste ja riikide kohtutes edasikaebamise kohta, ehkki üheski soovitus ei nõutud raamistiku põhjalikku muutmist. Tehti ettepanek anda komisjonile vetoõigus parandusmeetmete osas siseturu jaoks olulistel juhtudel ning lisada riikide reguleerivatele asutustele ettenähtud parandusmeetmete hulka funktsioonipõhine eraldamine.

¹¹ Vt allmärkus lk 8.

Eksperdiarvamuste avalikustamiseks kasutatud vahendid

Uuring on kättesaadav järgmisel Interneti-aadressil:

http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/library/ext_studies/index_en.htm#2006

• **Mõju hindamine**

Juunis 2006 esitatud mõju hindamise aruandes esitati üldiste poliitikavalikute esialgne analüüs. Analüüsi täpsustati pärast avalikku arutelu. Teises mõjuhindangus, mis avaldatakse koos käesoleva ettepanekuga, on keskendunud konkreetsematele valikuvõimalustele nende ettepanekute osas, mille mõju on suurim. Selle hindamise kontekstis oli kasu eelkõige tõhusa spektrihalduse põhimõttelise valiku eksperdiuuringust.

Kavandatavad muudatused mõjutavad enim äriühinguid (elektroonilise side sektoris juba tegutsevad äriühingud ja uustulnukad ning elektroonilisi sideteenuseid kasutavad äriühingud), riigiasutusi, kodanikke ja Euroopa ühiskonda üldiselt, kes kõik on elektroonilise side kasutajad. Käesolev ettepanek mõjutab eelkõige riikide reguleerivaid asutusi, elektrooniliste sideteenuste pakkujaid ja ka ringhäälinguorganisatsioone. Tegemist ei ole ühtliku rühmaga: selle liikmetel võivad sageli olla vastandlikud huvid. Mõjuhindang on kättesaadav aadressil:

http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/library/public_consult/index_en.htm#communication_review

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

• **Kavandatud meetmete kokkuvõte**

Ettepaneku eesmärk on ajakohastada ja muuta raamdirektiivi, loadirektiivi ja juurdepääsu käsitlevat direktiivi.

Peamised raamdirektiivi käsitlevad muudatusettepanekud on järgmised:

- spektrihalduse reformimine, rakendades komisjoni põhimõttelist lähenemist spektrihaldusele, nagu see on sätestatud 2005. aasta septembri teatises¹². Tehnoloogia areng ja koondumine rõhutavad spektri olulisust, kuid selle haldamine ei ole ELis kõnealuse arenguga sammu pidanud. Seepärast on vaja paindlikumat lähenemisviisi, et kasutada ära parema spektrikasutuse majanduslik potentsiaal ning realiseerida selle võimalik kasu ühiskonnale ja keskkonnale;
- elektroonilise side siseturu kooskõlastatum reguleerimine. See saavutatakse tänu komisjoni suuremale osale riikide reguleerivate asutuste kehtestatud parandusmeetmete valdkonnas, millele lisandub artikli 7 menetluse osas tihe koostöö uue Elektroonilise Side Turu Ametiga, et tagada riikide reguleerivate asutuste ühendatud oskusteabe tulemuslik kasutamine ning tõhus arvestamine komisjoni lõpliku otsuse tegemisel;

¹² KOM (2005) 400.

- turvalisuse ja tervikluse parandamine e-side kasutajate huvides. See on hädavajalik, et tugevdada e-sidet kasutavate äriühingute ja kodanike usaldust ja kindlustunnet.

Peamised loadirektiivi käsitlevad muudatused on järgmised:

- direktiivi viimine vastavusse uue spektripoliitikaga;
- tõhusa menetluse kehtestamine ettevõtjatele, kes vajavad õigust teenuste osutamiseks kogu Euroopas, ning
- spektrikaubanduse kasutuselevõttule sujuva ülemineku tagamine.

Peamine juurdepääsu käsitleva direktiivi muudatus on see, et liikmesriikide reguleerivatele asutustele antakse võimalus rakendada parandusmeetmena funktsioonipõhist eraldamist, kui komisjon selle pärast uue ametiga nõupidamist heaks kiidab.

• Õiguslik alus

EÜ artikkel 95

• Subsidiaarsuse põhimõte

Kavandatav meede eeldab ELi olemasoleva õigusliku raamistiku muutmist ning hõlmab seega valdkonda, kus ühendus on oma pädevust juba teostanud. Seepärast on ettepanek kooskõlas EÜ asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Lisaks on käesoleva raamistiku reguleerimismudeli aluseks detsentraliseeritud reguleerimine liikmesriikides, millega riikide asutustele pannakse kohustus jälgida tuge ühiste põhimõtete ja menetluste kohaselt.

• Proportsionaalsuse põhimõte

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, kuna sellega nähakse ette minimaalne ühtlustamise tase, jättes rakendusmeetmete kehtestamise riikide reguleerivatele asutustele või liikmesriikidele näiteks järgmiselt:

- artikli 7 kohase menetluse lihtsustamine võimaldab leevendada ettevõtjate ja riikide reguleerivate asutuste halduskoormust kooskõlas komisjoni parema õigusliku reguleerimise poliitikaga, tagades samas, et võtmevaldkondades, kus siseturg vajab järjepidevat reguleerimist, kehtib tõhus ühenduse mehhanism;
- turvalisuse ja tervikluse tugevdamise meetmetega ei kehtestata ELi tasandil üksikasjalikke kohustusi, vaid antakse riikide reguleerivatele asutustele täiendavad täidesaatvad volitused, jättes nende küsimuste tulemusliku reguleerimise liikmesriikide pädevusse.

Kavandatavad meetmed ei lähe kaugemale, kui on vaja sektori parema reguleerimise saavutamiseks. Meetmed on kooskõlas EÜ asutamislepingu artiklis 5 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega.

• Õigusakti valik

Kavandatud õigusakt(id): direktiiv.

Muud vahendid oleksid sobimatud, kuna ettepaneku eesmärk on muuta kolme olemasolevat direktiivi.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ühenduse eelarvet.

5. LISATEAVE

• Lihtsustamine ja halduskulude vähendamine

Mitme muudatuse eesmärk on vähendada riikide reguleerivate asutuste ja turuosaliste halduskulusid:

- spektrihalduse paindlikkuse suurendamine lihtsustab riikide reguleerivate asutuste haldusmenetlusi ning ettevõtjate ja tarbijate spektrikasutust; kavandatava mehhanismi raames vähendatakse regulatiivseid piiranguid (nt litsentsimistingimused) miinimumini;
- kehtestatakse sätted, mis mõnevõrra leevendavad riikide reguleerivate asutuste kohustust teatada meetmete eelnõudest komisjonile vastavalt raamdirektiivi artiklile 7. Sellised leevendusabinõud hõlmavad „lühivormis” teatamismenetlust mõningate (nt stabiilseid turge või varem teatatud meetmete pisimuudatusi käsitlevate) meetmete eelnõude puhul, kus riigi reguleeriv asutus üksnes teataks kavandatavast meetmest komisjonile ja esitaks meetme sisu lühikirjelduse, ning „teatamisest vabastamise” menetlust teatavate meetmeliikide osas, mida ei peeta konkurentsi seisukohalt probleemseks ning mille puhul riigi reguleeriv asutus ei oleks enam kohustatud meetmete eelnõudest komisjonile teatama.

Lisaks tehakse ettepanek tunnistada kehtetuks mõningad aegunud sätted, sealhulgas näiteks üleminekumeetmed, millega soodustati üleminekut „vanalt” 1998. aasta raamistikult 2002. aasta raamistikule.

Ettepanek moodustab osa komisjoni jooksvast ühenduse õigustiku ajakohastamise ja lihtsustamise programmist ning töö- ja õigusloomeprogrammist viitenumbriga 2007/INFSO/001.

Paralleelselt vähendatakse nende turgude arvu, kus võidakse rakendada eelnevat reguleerimist, 18-lt 7-le, muutes selleks asjaomaseid turge käsitlevat komisjoni soovitusi.

• Kehtivate õigusaktide kehtetuks tunnistamine

Ettepaneku vastuvõtmisel tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 2887/2000, mis käsitleb eraldatud juurdepääsu kliendiliinile¹³.

• Ülevaatomis-/läbivaatomis-/aegumisklausel

Muudetavad direktiivid juba sisaldavad korrapärase läbivaatomise klauslit.

¹³ EÜT L 336, 30.12.2000, lk 4.

- **Vastavustabel**

Liikmesriigid peavad komisjonile edastama direktiivi ülevõtmiseks vastuvõetud riiklike õigusnormide teksti ja tabeli nende õigusnormide ja direktiivi vahelise vastavuse kohta.

- **Euroopa Majanduspiirkond**

Kavandatav õigusakt hõlmab EMP valdkonda ning peaks seega laienema EMP-le.

- **Ettepaneku üksikasjalik selgitus**

Artikkel 1 sisaldab raamdirektiivi muudatusi

Kavandatavate muudatuste eesmärgid on järgmised:

Uus lähenemisviis spektri haldamisele

- Artikkel 6: muudatusega tagatakse, et tehnoloogia- ja teenuseneutraalsuse põhimõtetest erandite tegemist kaaludes konsulteerivad liikmesriigid ka huvitatud isikutega.
- Artikli 8 lõige 1: täpsustatakse olemasolevat sõnastust.
- Artikkel 9: et suurendada paindlikkust ja võtta arvesse turu vajadusi, muudetakse tehnoloogianeutraalsus siduvaks põhimõtteks (artikli 9 lõige 3) ning kehtestatakse teenuseneutraalsuse põhimõte (artikli 9 lõige 4), võimaldades põhimõttest erandeid teha piiratud juhtudel, näiteks üldist huvi pakkuvate eesmärkide saavutamiseks. Ühiselt kindlaksmääratud sagedusaladel võib kehtestada spektri kaubeldavuse põhimõtte (artikkel 9b). Muudatustega nähakse ka ette üleminekuetapp (artikkel 9a) ning võimaldatakse komisjonil võtta komiteemenetluse kaudu rakendusmeetmeid, et kooskõlastada uute põhimõtete kohaldamist (artikkel 9c) siseturu kontekstis.

Siseturu konsolideerimine ja parem kooskõlastatus

- Artikli 7 lõige 4: laiendatakse komisjoni volitusi vaadata üle parandusmeetmed, mida riigi reguleeriv asutus kavandab olulise turujõuga ettevõtjate suhtes.
- Artikli 7 lõiked 5 ja 7: eesmärk on tugevdada reguleerimise kooskõlastamist siseturul. Amet annab komisjonile nõu.
- Artikli 7 lõiked 5 ja 6, artikkel 7a, artikli 16 lõiked 6 ja 7: ratsionaliseeritakse mõningaid turuülevaate menetluse osi, et vähendada turuosaliste ebakindlust. Artikli 16 lõikega 7 võimaldatakse komisjonil, keda abistab amet, asuda ise turuanalüüsi teostama, kui riigi reguleeriv asutus oma ülesannete täitmisega märkimisväärselt hilineb. Artikli 7 lõige 8 võimaldab komisjonil, keda abistab amet, kehtestada konkreetseid kohustusi seoses uuesti teatatud meetmete eelnõudega.
- Artikli 16 lõige 6: kehtestatakse turuanalüüsi teostamise ajakava.
- Artikli 10 lõige 4: täpsustatakse komisjoni volitusi seoses teatavate siseturu mõõtmega teenuste numeratsiooniga. Kaasus 116 näitab, et komisjonile tuleb anda mõningad volitused teatavate numbrite kasutamisega seotud tariifide osas. Ametile võib anda rakendusülesandeid komisjoni võetud meetmete kohaldamiseks.

- Artikli 15 lõige 4 ja artikli 16 lõige 5: riikidevaheliste turgude osas määrab komisjon kindlaks olulise turujõuga ettevõtjad ning kehtestab konkreetsed kohustused, võttes arvesse ameti arvamust.
- Artikkel 19: täpsustatakse komisjoni olemasolevaid volitusi, et tagada teatavates valdkondades ühenduse tasandil ühtlustamine ja kooskõlastamine. See võimaldab tehnilise reguleerimise küsimusi ja tehnoloogia muutumisest tulenevaid küsimusi lahendada aegsasti ja kooskõlastatult, vältides killustatust.
- Uus artikkel 21a: täiendatakse riikide reguleerivate asutuste täidesaatvaid volitusi.

Turvalisuse ja võrgu tervikluse parandamine

- Lisatakse uus peatükk, mis käsitleb turvalisust ning võrkude ja teenuste terviklust. Sellealaseid kohustusi suurendatakse, et tagada e-side usaldusväärne ja turvaline kasutus (artikli 13a lõige 1). Amet toetab vajalike tehniliste ja organisatsiooniliste turvameetmete ühtlustamist, andes komisjonile eksperdiabi. Uute sätetega laiendatakse tervikluse nõudeid telefonivõrkudelt ka mobiilside- ja IP-võrkudele (artikli 13a lõige 2). Artikliga 13b antakse riikide reguleerivatele asutustele sellealased rakendusvolitused.

Reguleerivate asutuste sõltumatus, kaebuse esitamise õigus

- Artikli 3 lõige 3: tugevdatakse riikide reguleerivate asutuste sõltumatust, kehtestades riigi reguleeriva asutuse juhi ametist vabastamise standardid, piirates teiste avalik-õiguslike asutuste võimalikku mõju reguleeriva asutuse igapäevasele juhtimisele ning tagades, et tal on oma sõltumatu eelarve ning piisavad inimressursid.
- Artikli 4 lõige 1: kehtestatakse miinimumkriteerium (vajadus vältida isikule tõsise ja pöördumatu kahju tekitamist) riigi reguleeriva asutuse meetme peatamiseks vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud pretsedendiõigusele.
- Artikli 4 lõige 3: nõutakse, et liikmesriigid esitaksid ametile ja komisjonile andmed kaebuste esitamise kohta.
- Artikli 5 lõige 1: riikide reguleerivatel asutustel võimaldatakse saada teavet võrgu arengu (nt uue põlvkonna võrkude arhitektuuri) kohta, mis võib mõjutada konkurentidele hulgimüügi tasandil pakutavaid teenuseid.

Direktiivi sõnastuse tehnilised kohandused

- Artikli 1 lõige 1: raamistiku reguleerimisalasse lisatakse lõppseadmed. See on kooskõlas universaalteenuste direktiivi kavandatavate muudatustega, et parandada e-ligipääsetavust puuetega lõppkasutajate jaoks.
- Artikkel 2: ajakohastatakse (punktid d ja e) või täpsustatakse (punktid b, q, r ja s) mitmeid mõisteid.
- Artikkel 8: ajakohastatakse riikide reguleerivate asutuste eesmäärke, eelkõige vanurite ja sotsiaalsete erivajadustega kasutajate osas. Punktis g käsitletakse lõppkasutajate vabadust infoühiskonnas.
- Artikli 10 lõige 2: parandatakse praeguses sõnastuses sisalduv vastuolu.

- Artikkel 11: sellega soodustatakse seadmete või omandi jagamist ning ehitustööde kooskõlastamist. Väljajätmist tuleb vaadelda paralleelselt väljajätmisega artikli 12 lõikes 2.
- Artikkel 12: riikide reguleerivatel asutustel võimaldatakse kehtestada kaablikanalisisatsiooni ühiskasutus ja tagada pääs hoonetesse. Muudatuse eesmärk on soodustada kiudoptilistesse võrkudesse investeerimist, eelkõige väljaspool linnapiirkondi.
- Artikli 14 lõige 3: jäetakse välja, kuna on osutunud tarbetuks. Turujõu laienemist ühelt turult teisele tuleks uurida sellel turul, kus turujõud on olemas.
- Artikkel 20: täpsustatakse, et sisuteenuste pakkujate (nt ringhäälinguorganisatsioonide) ja elektrooniliste sideteenuste pakkujate vahelised vaidlused kuuluvad artikli 20 reguleerimisalasse.
- Artikkel 21: loodav amet soovib riikide reguleerivatele asutustele, milliseid meetmeid võtta; viimased peavad neid soovitusi arvesse võtma.
- Direktiivi I ja II lisa jäetakse välja, kuna need ei ole vajalikud.

Aegunud ja vananenud sätete väljajätmine

- Artikli 18 lõige 3: see säte on vananenud.
- Artikkel 27: sätetes käsitleti vanalt 1998. aasta reguleerivalt raamistikult uuele 2002. aasta raamistikule ülemineku meetmeid. On nüüdseks vananenud ja võib kehtetuks tunnistada.

Artiklis 2 on esitatud juurdepääsu käsitleva direktiivi muudatused

Kavandatavate muudatuste eesmärgid on järgmised:

- Artikli 5 lõige 4: kattub mitme teise sättega ning tunnistatakse kehtetuks.
- Artikkel 7: aegunud sätted tunnistatakse kehtetuks.
- Artikkel 13a: riigi reguleerival asutusel võimaldatakse nõuda funktsioonipõhist eraldamist ning sätestatakse vastavad tingimused, eelkõige halduskord. Funktsioonipõhise eraldamise määramiseks on vajalik komisjoni eelnev nõusolek.
- Artikkel 13b: selles käsitletakse vabatahtlikku eraldamist.
- Artikli 12 lõike 1 punktid f ja j: punktiga f täpsustatakse vahendite ühiskasutuse sätteid; punktiga j välistatakse diskrimineerimine IP-võrkude vastastikusel sidumisel.

Tehnilisi kohandusi on tehtud järgmistes artiklites: artikli 5 lõige 2 (on viidud üle artikli 12 lõikesse 3), artikli 2 punkt a ja artikli 4 lõige 1. Kohandused hõlmavad ka eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitleva direktiivi viite ajakohastamist (artikli 8 lõige 3) ja teksti viimist vastavusse uue komiteemenetlust käsitleva otsusega (artikli 6 lõige 2, artiklid 5 ja 14).

Artiklis 3 on esitatud loadirektiivi muudatused

Kavandatavate muudatuste eesmärgid on järgmised:

Spektrireformi elluviimine

- Artikkel 5: sellega lihtsustatakse spektrile juurdepääsu. Täpsustatakse sätteid, mis käsitlevad spektri jaotamist ringhäälinguorganisatsioonidele, ilma et see mõjutaks olemasolevate sätete sisu. Kehtestatakse menetlus sujuva ülemineku (5 aastat) tagamiseks enne spektrikaubanduse täielikku kasutuselevõttu (artikli 5 lõige 2). Liikmesriigid võivad võtta meetmeid liigse spektrivaru soetamise tõkestamiseks – artikli 5 lõige 6.
- Artikli 5 lõige 2, artikkel 6, artikli 7 lõige 3 ja lisa: kehtestatakse sätted, et tagada spektri paindlikum kasutamine, st tehnoloogianeutraalsuse (vabadus kasutada konkreetsel sagedusalal mis tahes tehnoloogiat), teenuseneutraalsuse (vabadus kasutada spektrit mis tahes teenuste pakkumiseks) ja spektri kaubeldavuse ellurakendamine.

Üleeuroopaliste teenuste sagedused ja numbrid

- Artiklid 6a ja 6b: et soodustada kõikides liikmesriikides kasutusõigust vajavate ettevõtjate (nt satelliiditeenuste pakkujad) juurdepääsu spektrile, võib komisjon, keda abistab sidekomitee, kooskõlastada või ühtlustada individuaalsete õiguste suhtes kohaldatavaid tingimusi (II lisa), valikuprotseduure ning ettevõtja(te) valimist. Amet esitab komisjoni abistamiseks arvamusi. Nimetatud artiklid asendavad artikli 8, mis on osutunud ebatõhusaks.

Riikide reguleerivate asutuste täidesaatvad volitused

- Artikkel 10: tugevdatakse riikide reguleerivate asutuste täidesaatvaid volitusi, et tõhustada raamistiku rakendamist.

Parem e-ligipääsetavus puuetega lõppkasutajate jaoks

- Lisa A osa punkt 8: riikide reguleerivatel asutustel võimaldatakse lisada üldlubadele eritingimusi, et tagada ligipääs puuetega kasutajate jaoks.

Avalikkuse parem teavitamine hädaolukordadest

- Lisa A osa punkt 11a: riikide reguleerivatel asutustel võimaldatakse lisada üldlubadele tingimusi seoses riigiasutuste teadetega avalikkusele vahetu ohu korral.

Muud küsimused

- Lisa A osa punkt 19: riikide reguleerivatel asutustel võimaldatakse lisada üldlubadele tingimusi seoses autoriõiguste ja intellektuaalomandi õigustega.

Direktiivi sõnastuse tehnilised kohandused

- Artikli 7 lõikes 1, artiklites 14 ja 14a ning lisa on tehtud tehnilisi kohandusi. Viited vanale eraelu puutumatuse e-kaitse direktiivile 97/66/EÜ asendatakse viidetega uuele direktiivile (2002/58/EÜ¹⁴).

Artikliga 4 tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2887/2000, mis käsitleb eraldatud juurdepääsu kliendiliinile.

See määrus osutus tulemuslikuks turu esialgse avamise etapil. 2002. aasta raamistiku kohaselt olid riikide reguleerivad asutused kohustatud enne regulatiivmeetmete kehtestamist turge analüüsima. See määrus on aga muutunud tarbetuks ning selle võib kehtetuks tunnistada.

Artiklid 5, 6 ja 7

Artiklid 5, 6 ja 7 on protseduurilised standardartiklid (ülevõtmine, läbivaatamine, jõustumine jne).

I ja II lisa sisaldavad loadirektiivi lisa muudatusi.

¹⁴

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiive 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta, 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta ning 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut¹⁵,

võttes arvesse Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹⁶,

võttes arvesse regioonide komitee arvamust¹⁷,

toimides asutamislepingu¹⁸ artiklis 251 ettenähtud korras

ning arvestades järgmist:

- (1) Olemasoleva elektroonilisi sidevõrke ja -teenuseid reguleeriva raamistiku koosseisu kuuluva viie direktiivi (Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta¹⁹ (raamdirektiiv), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta²⁰ (juurdepääsu käsitlev direktiiv), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta²¹ (loadirektiiv), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/22 universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul²² (universaalteenuse direktiiv) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiivi 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side

¹⁵ ELT C [...], [...], lk [...].

¹⁶ ELT C [...], [...], lk [...].

¹⁷ ELT C [...], [...], lk [...].

¹⁸ ELT C [...], [...], lk [...].

¹⁹ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33.

²⁰ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 7.

²¹ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 21.

²² EÜT L 108, 24.4.2002, lk 51.

sektoris²³ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv)) toimimise peab komisjon korrapäraselt läbi vaatama, et teha eelkõige kindlaks vajadus tehnoloogia ja turgude arenguga seotud muudatuste järele.

- (2) Seoses sellega esitas komisjon oma esialgsed järeldused 29. juuni 2006. aasta teatistes nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele, mis käsitleb ELi elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste õigusliku raamistiku läbivaatamist. Nende esialgsete järelduste põhjal viidi läbi avalik arutelu, mille käigus tehti kindlaks, et olulisim küsimus lahendamiseks on elektroonilise side siseturu jätkuv puudumine. Leiti, et eelkõige reguleerimise killustatus ja riikide reguleerivate asutuste nõrgalt kooskõlastatud tegevusest tulenev reguleerimise järjepidevusetus ohustab mitte üksnes sektori konkurentsivõimet, vaid ka olulist kasu, mida tarbijad saaksid piiriülesest konkurentsist.
- (3) Seepärast tuleks elektroonilisi sidevõrke ja -teenuseid reguleerivat ELi raamistikku reformida, et viia lõpule elektroonilise side siseturu väljakujundamine, tugevdades ühenduse mehhanismi, millega reguleeritakse võtmeturgudel olulise turujõuga ettevõtjate tegevust. Seda täiendatakse Euroopa Elektroonilise Side Turu Ameti (edaspidi: „amet“) loomisega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu [kuupäev] määrusele [.../.../EÜ]²⁴. Reformi raames kehtestatakse ka tõhus spektri haldamise strateegia, et luua ühine Euroopa teaberoom, ning tugevdatakse puuetega kasutajatele suunatud sätteid, et kujundada välja kõiki hõlmav infoühiskond.
- (4) Et võimaldada riikide reguleerivatel asutustel saavutada raamdirektiivis ja eridirektiivides sätestatud eesmärged, eelkõige täieliku koostalitlusvõime osas, tuleks raamdirektiivi kohaldamisala laiendada raadioseadmetele ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmetele, nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 1999. aasta direktiivis 1999/5/EÜ raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete ning nende nõuetekohasuse vastastikuse tunnustamise kohta,²⁵ ning digitelevisiooni tarbijaseadmetele.
- (5) Mõningaid mõisteid tuleks täpsustada või muuta, et võtta arvesse turu ja tehnoloogia arengut ning kõrvaldada reguleeriva raamistiku rakendamisel ilmnunud mitmeti mõistetavused.
- (6) Tuleks tugevdada riikide reguleerivate asutuste sõltumatust, et tagada reguleeriva raamistiku tõhusam kohaldamine ning suurendada nende volitusi ja otsuste prognoositavust. Selleks tuleb riigi õiguses selgesõnaliselt tagada, et riigi reguleeriv asutus on oma ülesannete täitmisel kaitstud välise sekkumise ja poliitilise surve eest, mis võiks kahjustada tema poolt menetletavate küsimuste sõltumatut hindamist. Kõnealuse välismõju tõttu ei sobi riigi seadusandlikud organid tegutsema riigi reguleeriva asutusena reguleeriva raamistiku kontekstis. Selleks tuleks eelnevalt kehtestada eeskirjad riigi reguleeriva asutuse juhi ametist vabastamise põhjuste kohta, et kõrvaldada kõik põhjendatud kahtlused kõnealuse asutuse erapooletuse ning välistest teguritest sõltumatuse suhtes. On oluline, et riikide reguleerivatel asutustel

²³ EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37.

²⁴ ELT C [...], [...], lk [...].

²⁵ EÜT L 91, 7.4.1999, lk 10.

oleks oma eelarve, mis võimaldaks neil eelkõige tööle võtta piisava arvu kvalifitseeritud töötajaid. Läbipaistvuse tagamiseks tuleks see igal aastal avaldada.

- (7) Apellatsiooniorganid on riikide reguleerivate asutuste otsuste peatamiseks kohaldanud väga erinevaid ajutisi meetmeid. Et käsitusviisi paremini ühtlustada, tuleks kohaldada ühist standardit vastavalt ühenduse kohtupraktikale. Arvestades, et kaebused on reguleeriva raamistiku üldise toimimise seisukohalt olulised, tuleks kõikides liikmesriikides luua süsteem kaebusi ning reguleerivate asutuste tehtud otsuste peatamist käsitleva teabe kogumiseks ja edastamiseks komisjonile.
- (8) Et riikide reguleerivad asutused saaksid oma reguleerimisülesandeid tõhusalt täita, peaksid nende kogutavad andmed sisaldama raamatupidamisandmeid jaeturgude kohta, mis on seotud selliste hulгимүүгитurgudega, kus mõni ettevõtja omab olulist turujõudu ning mida seetõttu reguleerib riigi reguleeriv asutus, ning ka andmeid, mis võimaldaksid riigi reguleerival asutusel hinnata kavandatavate võrgutopoloogia täienduste ja muudatuste mõju konkurentsi arengule ning hulгимүүгитoodetele, mida pakutakse teistele isikutele.
- (9) Enne raamdirektiivi artiklis 7 sätestatud ühenduse konsultatsiooni tuleks läbi viia riigisisene konsultatsioon vastavalt selle direktiivi artiklile 6, et huvitatud isikute seisukohad kajastuksid ühenduse konsultatsioonis. See väldiks ka vajadust teise ühenduse konsultatsiooni järele juhul, kui kavandatavat meetet riigisisese konsultatsiooni tulemusena muudetakse.
- (10) Riikide reguleerivate asutuste kaalutusõigus tuleks viia kooskõlla järjepideva reguleerimistava arengu ning reguleeriva raamistiku järjepideva kohaldamisega, et siseturu arengule ja lõplikule väljakujundamisele tõhusalt kaasa aidata. Riikide reguleerivad asutused peaksid seetõttu toetama siseturuga seotud meetmeid, mida võtavad komisjon ja amet, kes peaks reguleeriva raamistiku kohaselt olema riikide reguleerivate asutuste ainus koostööfoorum nende ülesannete täitmisel.
- (11) Ühenduse mehhanism, mis võimaldab komisjonil nõuda, et riikide reguleerivad asutused loobuksid kavandatavatest turu määratlemise ja olulise turujõuga ettevõtjaks tunnistamisega seotud meetmetest, on olulisel määral aidanud saavutada järjekindlat lähenemisviisi selliste olukordade ja ettevõtjate kindlaksmääramisel, kus ja kelle puhul võib kohaldada eelnevat reguleerimist. Paraku ei ole samaväärset mehhanismi kohaldatavate meetmete jaoks. Turu jälgimise ja eriti raamdirektiivi artikli 7 kohase menetlusega saadud kogemused on komisjonile näidanud, et kui riikide reguleerivad asutused kohaldavad parandusmeetmeid erinevalt, isegi kui turutingimused on sarnased, õõnestab see elektroonilise side siseturgu, ei taga eri liikmesriikides asuvatele ettevõtjatele võrdset mänguruumi ning takistab tarbijatel kasu saamist piiriülesest konkurentsist ja teenustest. Komisjonile tuleks anda õigus nõuda riigi reguleerivalt asutuselt, et ta loobuks meetmete eelnõudest seoses riikide reguleerivate asutuste valitud parandusmeetmetega. Et tagada ühenduses reguleeriva raamistiku järjekindel kohaldamine, peaks komisjon enne otsustamist ametiga nõu pidama.
- (12) On oluline, et reguleeriv raamistik rakendataks ellu õigeaegselt. Kui komisjon on vastu võtnud otsuse, millega riigi reguleerivalt asutuselt nõutakse kavandatavast meetmest loobumist, peaksid riikide reguleerivad asutused esitama komisjonile meetme muudetud versiooni. Tuleks kehtestada tähtaeg, mille jooksul peab

komisjonile teatama raamdirektiivi artikli 7 kohasest muudetud meetmest, et turuosalistele oleks teada turu läbivaatamise kestus ja suureneks õiguskindlus.

- (13) Et vältida reguleerimisvaakumi teket kiiresti muutuvast sektoris, peaks juhul, kui ka uuesti teatatud meetme eelnõu põhjustaks siseturul tõkkeid või oleks ühenduse õigusega kokkusobimatu, olema komisjonil võimalik pärast ametiga nõupidamist nõuda asjaomaselt riigi reguleerivalt asutuselt konkreetse parandusmeetme rakendamist konkreetse tähtaja jooksul.
- (14) Ühenduse konsultatsioonimehhanismi lühikesi tähtaegu silmas pidades tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu rakendusmeetmeid komisjoni ja riikide reguleerivate asutuste vahelise teabevahetuse korra lihtsustamiseks teatavatel juhtudel, mis on seotud stabiilsete turgudega või hõlmavad üksnes eelnevalt teatatud meetmete väheolulisi muudatusi, või anda õigus vabastada teatamiskohustusest, et teatavate juhtumite puhul menetlusi kiirendada.
- (15) Vastavalt Euroopa põhiõiguste harta ning ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni eesmärkidele peaks reguleeriv raamistik tagama kõikide kasutajate, sealhulgas puuetega lõppkasutajate, vanurite ning sotsiaalsete erivajadustega isikute hõlpsa juurdepääsu soodsa hinnaga kõrgekvaliteedilistele teenustele. Amsterdami lõppaktile lisatud 22. deklaratsioonis on sätestatud, et ühenduse institutsioonid võtavad asutamislepingu artikli 95 kohaseid meetmeid kavandades arvesse puuetega inimeste vajadusi.
- (16) Raadiosagedusi tuleb käsitada napi avaliku varana, millel on oluline avalik ja turuväärtus. Üldistes huvides on hallata spektrit majanduslikult, sotsiaalselt ja keskkonna seisukohalt nii tõhusalt ja tulemuslikult kui võimalik ning järk-järgult kaotada tõkked, mis ei võimalda tõhusat kasutamist.
- (17) Raadiosagedusi tuleks hallata kahjulikke ja häirivaid mõjutusi vältival viisil. Seepärast tuleks nõuetekohaselt määratleda kahjulike ja häirivate mõjutuste mõiste, et vähendada nende mõjutuste vältimiseks vajalikku regulatiivset sekkumist vajaliku miinimumini.
- (18) Olemasolev spektri haldamise ja jaotamise süsteem põhineb üldjuhul haldusotsustel, mis ei ole piisavalt paindlikud tehnoloogia ja majanduse arengu, eelkõige traadita tehnoloogia kiire arengu ning sagedusalade nõudluse kasvu arvessevõtmiseks. Riikide poliitika tarbetu killustatus põhjustab kulude kasvu ja spektrikasutajate turuvõimaluste kaotust ning pärsib innovatsiooni, kahjustades siseturgu, tarbijaid ja kogu majandust. Lisaks võivad raadiosagedustele juurdepääsu ja nende kasutamise tingimused erineda olenevalt ettevõtja liigist, kuigi ettevõtjate pakutavad elektroonilised teenused kattuvad üha enam, ning see põhjustab õiguste omanike vahelisi pingeid, spektrile juurdepääsu kulude erinevust ja võib moonutada siseturu toimimist.
- (19) Riigipiiridel on raadiospektri optimaalse kasutuse kindlaksmääramisel üha väiksem tähtsus. Spektriõigustele juurdepääsu killustatud haldamine piirab investeringuid ja innovatsiooni ning ei võimalda ettevõtjatel ja seadmetootjatel saavutada mastaabisäästu, takistades nii elektroonilise side siseturu ja raadiospektrit kasutavate teenuste arengut.
- (20) Spektri haldamise ja spektrile juurdepääsu paindlikkust tuleks suurendada tehnoloogia ja teenuste suhtes neutraalsete lubade abil, et võimaldada spektri kasutajatel valida

konkreetsel sagedusala jaoks parim tehnoloogia ja parimad teenused (edaspidi „tehnoloogia- ja teenuseneutraalsuse põhimõtted”). Tehnoloogia ja teenuste administratiivne kindlaksmääramine peaks muutuma erandiks ning olema selgelt põhjendatud ja kuuluma korrapäraselt läbivaatamisele.

- (21) Erandid tehnoloogianeutraalsuse põhimõttest peaksid olema piiratud ja põhjendatud vajadusega vältida kahjulikke ja häirivaid mõjutusi, näiteks spektrimaskide ja võimsuse taseme kehtestamise teel, või vajadusega kaitsta rahva tervist, piirates elanike kokkupuudet elektromagnetväljadega, või raadiospektri jagamise vajadusega, eelkõige juhtudel, kus selle kasutamiseks on vaja üksnes üldlube, või kui erand on tingimata vajalik teenuseneutraalsusest tehtud erandi huvides.
- (22) Spektri kasutajad peaksid saama ka vabalt valida teenuseid, mida nad soovivad spektri kaudu osutada, juhul kui varem omandatud õigustest tingitud üleminekumeetmetest ei tulene teisiti. Kõnealusest teenuseneutraalsuse põhimõttest peaks saama teha vajalikke ja proportsionaalseid erandeid, millega nõutakse konkreetse teenuse osutamist, et saavutada selgelt määratletud ja üldist huvi pakkuvaid eesmärgi, nagu näiteks inimeste kaitse, vajadus toetada sotsiaalset, piirkondlikku ja territoriaalset ühtekuuluvust või vältida spektri ebatõhusat kasutamist. Sellisteks eesmärkideks peaks muu hulgas olema kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse ning meediakanalite paljususe edendamine, nagu need kooskõlas ühenduse õigusega on sätestatud riikide õigusaktides. Välja arvatud juhul, kui see on vajalik inimeste kaitseks, ei tohiks erandiga anda teatavate teenuste kasutamise ainuõigust, vaid üksnes eelisõiguse, nii et samas sagedusalas saaks võimaluste piires kasutada teisi teenuseid ja tehnoloogiaid. Et loa omanik saaks raadiosageduste kaudu osutatavate teenuste sisu edastamiseks vabalt valida kõige tõhusamad vahendid, ei tohiks raadiosageduste kasutusloa kaudu sisu reguleerida.
- (23) Liikmesriigi pädevusse kuulub erandite ulatuse ja laadi kindlaksmääramine, arvestades kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse ning meediakanalite paljususe edendamist vastavalt oma riigi seadustele.
- (24) Kuna spektri eraldamine konkreetsetele tehnoloogiatele või teenustele on erand tehnoloogia- ja teenuseneutraalsuse põhimõtetest ning vähendab vabadust valida osutatav teenus või kasutatav tehnoloogia, siis peab iga selline eraldamine olema läbipaistev ning sellele peab eelnema avalik arutelu.
- (25) Paindlikkuse ja tõhususe huvides peaksid riikide reguleerivad asutused võimaluse korral lubama ühtlustatud viisil kindlaks määratud sagedusalades spektrikasutajatel oma kasutusõigusi vabalt kolmandatele isikutele üle anda või rentida, mis võimaldaks spektri turuväärtuse kujunemist. Kuna riikide reguleerivate asutuste pädevuses on tagada spektri tõhus kasutamine, peaksid nad võtma meetmeid tagamaks, et kauplemine ei tooks kaasa konkurentsimoonutusi, mille tagajärjel spekter jääb kasutamata.
- (26) Arvestades nende erandite mõju elektrooniliste sideteenuste siseturu arengule, peaks komisjon saama kooskõlastada tehnoloogia- ja teenuseneutraalsuse põhimõtetest tehtavate erandite ulatust ja laadi, välja arvatud kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse või meedia paljususe edendamisega seotud erandid, võttes arvesse raadiosageduste kättesaadavuse ja tõhusa kasutamise ühtlustatud tingimusi vastavalt Euroopa

Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta otsusele 676/2002/EÜ Euroopa Ühenduse raadiospektripoliitika reguleeriva raamistiku kohta²⁶ (raadiospektrit käsitlev otsus).

- (27) Siseturu huvides võib olla vajalik kooskõlastada ühenduse tasandil ka kaubeldavad sagedusalad, kaubeldavuse või kaubeldavate õiguste üleandmise tingimused konkreetsetes sagedusalades, kaubeldavate õiguste miinimumvorm, spektrikaubanduseks vajaliku teabe tsentraliseeritud valdamise, ligipääsetavuse ja usaldusväärsuse tagamise nõuded ning nõuded seoses konkurentsi kaitsmise ja liigse spektrivaru soetamise tõkestamisega. Seepärast tuleks komisjonile anda volitused ühtlustamise meetmete vastuvõtmiseks. Selliste rakendusmeetmete puhul tuleks vajalikul määral arvesse võtta seda, kas individuaalsed kasutamissoigused on antud ärilisel või mitteärilisel alusel.
- (28) Tehnoloogia- ja teenuseneutraalsuse ning olemasolevate spektrikasutusõigustega kauplemise rakendamiseks võib olla vaja üleminekumeetmeid, sealhulgas ausa konkurentsi tagamise meetmeid, kuna uus süsteem võib anda mõningatele spektrikasutajatele võimaluse konkureerida teiste spektrikasutajatega, kes on spektriõigused omandanud koormavamatel tingimustel. Seevastu juhul, kui õigused on antud erandina üldreeglitest või muude kui objektiivsete, läbipaistvate, proportsionaalsete ja mittediskrimineerivate kriteeriumide alusel, et saavutada üldist huvi pakkuvaid eesmärke, ei tohiks selliste õiguste omanike olukorda parandada uute konkurentide arvelt, kui see ei ole tingimata vajalik kõnealuste üldist huvi pakkuvate eesmärkide saavutamiseks. Sagedusalad, mis ei ole üldist huvi pakkuvate eesmärkide saavutamiseks enam vajalikud, tuleks tagasi võtta ja jaotada uuesti vastavalt loadirektiivile.
- (29) Siseturu toimimise edendamiseks ja piiriüleste teenuste arendamise toetamiseks tuleks komisjonile anda õigus volitada ametit täitma numeratsiooniga seotud eritülesandeid. Et liikmesriikide kodanikud, sealhulgas reisijad ja puuetega isikud, saaksid juurdepääsu teatavatele teenustele ühtede ja samade kergesti äratuntavate numbrite kasutamisega ja sarnase hinnaga kõigis liikmesriikides, peaks komisjoni õigus kinnitada tehnilisi meetmeid hõlmama vajaduse korral ka rakendatava tariifipõhimõtte või mehhanismi kinnitamist.
- (30) Load, mis antakse elektroonilisi sidevõrke ja -teenuseid pakkuvatele ettevõtjatele ning mis võimaldavad neil saada juurdepääsu avalikule või eraomandile, on hädavajalikud elektrooniliste sidevõrkude või uute võrguosade rajamiseks. Seepärast võib trasside rajamise õiguse saamise tarbetu keerukus või viivitamine märkimisväärselt takistada konkurentsi arengut. Seetõttu tuleks luba omaval ettevõtetel lihtsustada trasside rajamise õiguse saamist. Riikide reguleerivatel asutustel peaks olema võimalik trasside rajamise õiguse saamist koordineerida, tehes vajaliku teabe kättesaadavaks oma veebilehtedel.
- (31) On vaja tugevdada liikmesriikide volitusi trasside rajamise õiguste omanike suhtes, et tagada turuletuleku või uue võrgu rajamise keskkonnasõbralikkus ning sõltumatus olulise turujõuga ettevõtja võimalikust kohustusest anda juurdepääs oma elektroonilisele sidevõrgule. Riikide reguleerivatel asutustel peaks konkreetsetel juhtudel olema võimalik kohustada ühiselt kasutama kaablikanalisisiooni, maste,

²⁶ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 1.

antenne ja hoonetesse pääsu ning ehitustöid paremini kooskõlastama. Vahendite parem ühine kasutamine võib oluliselt parandada konkurentsi ja vähendada ettevõtjate üldist elektroonilise side infrastruktuuri rajamise finants- ja keskkonnakulu.

- (32) Usaldusväärne ja turvaline andmeedastus elektrooniliste sidevõrkude kaudu on kogu majanduses ja ühiskonnas üha kesksel kohal. ELi kodanikele olulisi teenuseid, sealhulgas e-valitsuse teenuseid vahendava füüsilise infrastruktuuri toimimist ja ligipääsetavust võivad mõjutada süsteemi keerukus, tehniline rike või inimlik eksimus, õnnetused või rünnakud. Seepärast peaksid riikide reguleerivad asutused tagama üldkasutatavate sidevõrkude tervikluse ja turvalisuse. Amet peaks toetama elektroonilise side turvalisuse suurendamist, pakkudes muu hulgas oskusteavet ja nõu ning edendades parimate tavade vahetamist. Nii ametil kui ka riikide reguleerivatel asutustel peaksid olema oma ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid, sealhulgas õigus saada piisavat teavet, et hinnata võrkude või teenuste turvalisust, ning saada täielikke ja usaldusväärseid andmeid tegelike turvalisusega seotud vahejuhtumite kohta, mis on oluliselt mõjutanud võrkude või teenusepakkujate tööd. Kuna nõuetekohase turvalisuse saavutamine ei ole ühekordne meede, vaid pidev rakendamise, ülevaatamise ja täiendamise protsess, tuleks nõuda, et elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste pakkujad võtaksid meetmeid nende tervikluse ja turvalisuse tagamiseks vastavalt riskihinnangutele, pidades silmas tehnilist arengut.
- (33) Juhul, kui on vaja kokku leppida ühised turvanõuded, tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu tehnilisi rakendusmeetmeid, et saavutada elektrooniliste sidevõrkude ning siseturul pakutavate teenuste nõuetekohane turvalisuse tase. Amet peaks toetama vajalike tehniliste ja organisatsiooniliste turvameetmete ühtlustamist, andes eksperdiabi. Riikide reguleerivatel asutustel peaks raamdirektiivi alusel vastu võetud tehniliste rakendusmeetmetega seoses olema õigus anda siduvaid suuniseid. Oma ülesannete täitmiseks peaks neil olema uurimisõigus ja õigus määrata rikkumiste puhul karistusi.
- (34) Reguleeriva raamistiku rakendamise kogemused näitavad, et turg, kuhu olulist turujõudu laiendatakse, ei ole iseenesest probleemi põhjus, vaid selle tagajärg. Seepärast peaksid ühel turul oleva olulise turujõuga tegelema riikide reguleerivad asutused lähtekohas, mitte kõrvalturgudel, kus on tunda selle mõju.
- (35) Kui mõni turg määratletakse riikidevahelisena, tuleks turu läbivaatamise menetlust lihtsustada ja tõhustada, võimaldades komisjonil pärast ameti arvamuse arvessevõtmist määrata kindlaks olulise turujõuga ettevõtja(d) ning kehtestada üks või mitu konkreetset kohustust, võimaldades seega riikidevahelise iseloomuga reguleerimisküsimused lahendada otse ühenduse tasandil.
- (36) Turuosalistele regulatiivsete tingimuste osas kindlustunde andmiseks on vaja kehtestada turu läbivaatamise tähtaeg. Oluline on teha turuanalüüsi korrapäraselt ning mõistliku ja sobiva tähtaja jooksul. Tähtaja osas tuleks arvesse võtta, kas konkreetset turul on varem turuanalüüsi tehtud ja sellest nõuetekohaselt teatatud. Riigi reguleeriva asutuse suutmatust turgu kindla tähtaja jooksul analüüsida võib ohustada siseturgu ning tavapärased rikkumismenetlused ei pruugi õigeks ajaks soovitatavat tulemust anda. Seepärast peaks komisjonil olema võimalus paluda ametil aidata täita asjaomase riigi reguleeriva asutuse ülesandeid ning eelkõige esitada aramus, mis sisaldab meetme eelnõud, asjaomase turu analüüsi ning vajalikke kohustusi, mille komisjon võib seejärel kehtestada.

- (37) Kuna elektroonilise side sektori turgudele on omane kõrge tehnilise innovatsiooni tase ja dünaamilisus, on vaja võimalust kohandada reguleerimist Euroopa tasandil kiiresti, kooskõlastatult ja ühtlustatult, kuna kogemus näitab, et reguleeriva raamistiku erinev rakendamine riikide reguleerivate asutuste poolt võib takistada siseturu arengut. Seepärast tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu rakendusmeetmeid näiteks sellistes valdkondades, nagu uute teenuste reguleerimine, numbrid, nimed ja aadressid, tarbijaküsimused, kaasa arvatud e-ligipääsetavus, ning raamatupidamisarvestuse regulatiivsed meetmed.
- (38) Üks ametile antud oluline ülesanne on esitada vajaduse korral arvamusi riikidevaheliste vaidluste kohta. Seepärast peaksid riikide reguleerivad asutused sellistel juhtudel arvesse võtma ameti arvamusi, kui ta on neid esitanud.
- (39) Reguleeriva raamistiku rakendamise kogemused näitavad, et olemasolevad sätted, millega riikide reguleerivatele asutustele on antud õigus trahve määrata, ei ole piisavalt motiveerinud reguleerivaid nõudeid täitma. Asjakohane sunnivahendite rakendamise õigus võib aidata reguleerivat raamistikku õigeaegselt rakendada ning seega parandada reguleerimiskindlust, mis on oluline investeringute soodustaja. Tõhusate volituste puudumine täitmatajätmise puhul on kogu reguleeriva raamistiku probleem. Seetõttu peaks raamdirektiivist ja eridirektiividest tulenevate kohustuste rikkumise puhuks raamdirektiivi lisatav uus säte tagama järjekindlate ja ühtsete sunnipõhimõtete ja karistuste kohaldamise kogu reguleeriva raamistiku ulatuses.
- (40) Olemasolev reguleeriv raamistik sisaldas mõningaid 1998. aasta reguleerivalt raamistikult 2002. aasta raamistikule üleminekut soodustavaid sätteid. See üleminek on kõikides liikmesriikides lõppenud ning need meetmed tuleks kehtetuks tunnistada, kuna on muutunud tarbetuks.
- (41) Raamdirektiivi I lisa esitati asjaomaseid toote- ja teenuseturge käsitlevasse soovitusse lisatav nende turgude loend, kus võib olla vaja eelnevat reguleerimist. See lisa tuleks kehtetuks tunnistada, kuna selle eesmärk – olla soovitusese versiooni²⁷ koostamise aluseks – on täidetud.
- (42) Raamdirektiivi II lisa loetleti kriteeriumid, mille alusel riikide reguleerivad asutused peavad hindama ühise turgu valitseva seisundi olemasolu vastavalt direktiivi artikli 14 lõike 2 teisele lõigule. Kuna see II lisa sisalduv loetelu ei ole kohustuslik ega ammendav, võib see riikide reguleerivaid asutusi eksitada turuanalüüsi tegemisel. Lisaks oleneb ühise turgu valitseva seisundi mõiste ka Euroopa Kohtu pretsedendiõigusest. Seepärast ei ole II lisa vajalik ja selle võib kehtetuks tunnistada.
- (43) Funktsioonipõhine eraldamine, mis kohustab vertikaalselt integreeritud ettevõtjat looma eraldiseisvalt tegutsevaid majandusüksusi, on ette nähtud selleks, et tagada kõikidele järgmise tasandi ettevõtjatele – sealhulgas vertikaalselt integreeritud ettevõtja järgmise tasandi üksustele – täiesti võrdsed juurdepääsuteenused. Funktsioonipõhine eraldamine võib parandada konkurentsi mitmel asjaomasel turul, vähendades järsult diskrimineerimise ajendeid ning hõlbustades võrdse kohtlemise

²⁷ Komisjoni 11. veebruari 2003. aasta soovitus elektroonilise side sektori asjaomaste toote- ja teenuseturgude kohta, kus saab kohaldada eelreguleerimist, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta. K(2003) 497.

kohustuste täitmise kontrollimist ja vastavate sunnivahendite rakendamist. Erandjuhtudel võib see parandusmeede olla põhjendatud, juhul kui mitmel asjaomasel turul ei ole suudetud pika aja jooksul saavutada tegelikku mittediskrimineerimist ning infrastruktuuri alase konkurentsi võimalus on mõistlikus ajalisel perspektiivis väike või olematu ja eelnevalt on võetud üks või mitu muud parandusmeedet. On siiski oluline tagada, et selle meetme kehtestamisel säiliks asjaomase ettevõtja motivatsioon oma võrku investeerida ning see ei kahjustaks mingil viisil tarbijate heaolu. Selle kehtestamine eeldab erinevate juurdepääsuvõrguga seotud asjaomaste turgude kooskõlastatud analüüsi vastavalt raamdirektiivi artiklis 16 sätestatud turuanalüüsi korrale. Turuanalüüsi tehes ja selle parandusmeetme üksikasju välja töötades peaksid riikide reguleerivad asutused pöörama erilist tähelepanu eraldi majandusüksuste haldusse antavatele toodetele, võttes arvesse võrgu katvust ja tehnoloogia arengu taset, mis võib mõjutada paiksete ja traadita teenuste vastastikust asendatavust. Et siseturul konkurentsimoonutusi vältida, peaks komisjon funktsioonipõhise eraldamise ettepanekud eelnevalt heaks kiitma.

- (44) Funktsioonipõhine eraldamine ei tohiks välistada eri majandusüksuste vahelisi nõuetekohaseid kooskõlastusmehhanisme, mis on vajalikud, et tagada emattevõtja majanduslike ja juhtimisalaste õiguste kaitse.
- (45) Kui vertikaalselt integreeritud ettevõtja otsustab võõrandada olulise osa oma juurdepääsuvõrgust või kogu võrgu eraldiseisvale juriidilisele isikule, millel on teised omanikud, või luues juurdepääsutoodetega tegelemiseks eraldiseisva majandusüksuse, peaks riigi reguleeriv asutus hindama kavandatava tehingu mõju kõikidele regulatiivsetele kohustustele, mis on sellele vertikaalselt integreeritud ettevõtjale kehtestatud, et tagada võimaliku uue korralduse vastavus direktiividele 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) ja 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv). Asjaomase riigi reguleeriv asutus peaks uuesti analüüsima neid turge, kus eraldatud üksus tegutseb, ning vastavalt kas kehtestama kohustusi või neid säilitama, muutma või tühistama. Selleks peaks riigi reguleerival asutusel olema võimalik ettevõtjalt teavet nõuda.
- (46) Kuigi teatud juhtudel on riigi reguleerival asutusel vaja kehtestada kohustusi olulise turujõuta ettevõtjatele, et saavutada näiteks läbivühenduvus või teenistuste koostalitlusvõime, tuleb siiski tagada, et kohustuste kehtestamisel järgitakse reguleerivat raamistikku ning eelkõige teatamismenetlusi.
- (47) Komisjonil on õigus vastu võtta rakendusmeetmeid, et kohandada I lisas sätestatud digitelevisiooni- ja raadioteenustele juurdepääsu tingimusi vastavalt turu ja tehnoloogia arengule. Sama kehtib ka II lisas esitatud miinimumandmete loendi puhul, mis tuleb läbipaistvuskohustuse täitmiseks avalikustada.
- (48) Raadiosagedustele juurdepääsu tagamine turuosaliste jaoks aitab kaotada turulepääsu tõkkeid. Tehnoloogia areng vähendab ka kahjulike ja häirivate mõjutuste ohtu teatavates sagedusalades, vähendades seetõttu individuaalsete kasutusõiguste vajadust. Seepärast tuleks spektri kaudu elektrooniliste sideteenuste osutamise tingimused tavajuhul sätestada üldlubes, välja arvatud juhul, kui spektrikasutuse huvides, kahjulike ja häirivate mõjutuste eest kaitsmiseks või konkreetse üldist huvi pakkuva eesmärgi saavutamiseks on vaja individuaalseid õigusi. Individuaalsete õiguste vajalikkust käsitlevad otsused tuleb teha läbipaistval ja proportsionaalsel viisil.

- (49) Teenuse- ja tehnoloogianeutraalsuse nõuete lisamine eraldamis- ja jaotamisotsustesse ning paremad võimalused õiguste üleandmiseks ühelt ettevõtjalt teisele peaksid suurendama üldsusele elektroonilise side ja audiovisuaalsete meediateenuste pakkumise vabadust ja võimalusi, aidates nii saavutada üldist huvi pakkuvaid eesmäärke. Seepärast saab mõningaid üldist huvi pakkuvaid eesmäärke, mille nimel ringhäälinguorganisatsioonid peavad pakkuma audiovisuaalseid meediateenuseid, üha paremini saavutada ka ilma individuaalseid spektrikasutusõigusi andmata. Ringhäälinguorganisatsioonidele spektri eraldamiseks konkreetsete kriteeriumide kasutamine oleks põhjendatud üksnes juhul, kui see on vajalik riigi õiguses sätestatud konkreetse üldist huvi pakkuva eesmärgi saavutamiseks. Üldist huvi pakkuvate eesmärkide taotlemisega seotud menetlused peaksid igal juhul olema läbipaistvad, objektiivsed, proportsionaalsed ja mittediskrimineerivad.
- (50) Võrdse kohtlemise tagamiseks ei tohiks ühtegi spektrikasutajat vabastada kohustusest maksta tavapärasest spektrikasutuse tasu või lõivu.
- (51) Mittekaubeldava isikliku kasutusõiguse kehtivusaega tuleks piirata, kuna see piirab raadiosagedustele juurdepääsu. Kui kasutusõigused sisaldavad sätet nende kehtivuse pikendamiseks, peab liikmesriik esmalt teostama hindamise, mis sisaldab ka avalikku arutelu, võttes arvesse turu, leviala ja tehnoloogia arengut. Spektrivarude nappuse tõttu tuleks ettevõtjatele antud individuaalsed õigused korrapäraselt läbi vaadata. Läbivaatamisel peaks liikmesriik vaagima ühelt poolt õiguste omanike huve ja teiselt poolt vajadust käivitada spektrikaubandus ning kasutada spektrit paindlikumalt, võimaluse korral üldlubade abil.
- (52) Riigi reguleerival asutusel peaks olema õigus tagada spektri ja numbrite tõhus kasutamine, ning kui spektri- või numbriresursid jäetakse kasutamata, võtta meetmeid konkurentsi kahjustava liigsete varude soetamise vastu, mis võib takistada uute ettevõtjate tulekut turule.
- (53) Euroopa mõõtmega üldloa või spektri ja numbrite kasutusõiguse saamise õiguslike ja haldusalaste tõkete kaotamine soodustaks tehnoloogia ja teenuste arengut ning aitaks tugevdada konkurentsi. Kuigi raadiosageduste kättesaadavuse ja tõhusa kasutamise tehniliste tingimuste kooskõlastamine toimub raadiospektrit käsitleva otsuse²⁸ alusel, võib siseturuga seotud eesmärkide saavutamiseks olla vajalik ka kooskõlastada ja ühtlustada valikumenetlusi ning tingimusi, mida kohaldatakse teatavate sagedusalade õiguste ja lubade, numbrite kasutusõiguse ning üldlubade suhtes. See kehtib eelkõige selliste elektrooniliste sideteenuste puhul nagu satelliiditeenused, mis juba oma loomult on siseturu mõõtega või piiriülesed ning mille arengut takistaksid liikmesriikide vahelised spektri jaotamise erinevused. Komisjonil, keda abistab sidekomitee ning kes võtab hoolikalt arvesse ameti arvamust, peaks seetõttu olema võimalik vastu võtta nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikke tehnilisi rakendusmeetmeid. Komisjoni võetavate rakendusmeetmetega võidakse nõuda, et liikmesriik teeks kättesaadavaks spektri ja/või numbrite kasutusõigused kogu oma territooriumil ning vajaduse korral tühistaks olemasolevad riigisisesed kasutusõigused. Sellistel juhtudel ei tohiks liikmesriik asjaomases sagedusalas või numeratsioonialas oma menetlusega uusi kasutusõigusi välja anda.

²⁸ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 1.

- (54) Tänu tehnoloogia ja turu arengule on võimalik kasutusele võtta üle liikmesriikide piiride ulatuvaid elektroonilisi sideteenuseid. Loadirektiivi artiklis 16 on sätestatud, et komisjon peab läbi vaatama riikide loasüsteemide toimimise ning piiriüleste teenuste arengu ühenduses. Loadirektiivi artikli 8 sätteid, mis käsitlevad raadiosageduste ühtlustatud eraldamist, on osutunud kogu ühendust hõlmavaid teenuseid pakkuda soovivate ettevõtjate vajadustele sobimatuks, mistõttu neid tuleb muuta.
- (55) Kuigi lubade andmine ja kasutustingimuste täitmise järelevalve peaks jääma liikmesriikide pädevusse, peaksid liikmesriigid vältima selliste uute tingimuste, kriteeriumide või menetluste kehtestamist, mis piiraksid, muudaksid või pikendaksid ühtlustatud või kooskõlastatud valimis- või loamenetlust. Kui see on rakendamiseks vajalik, võivad nimetatud kooskõlastamis- ja ühtlustamismeetmed sisaldada üleminekuajal kehtivaid erandeid või spektri jagamise ajutisi mehhanisme, mis vabastavad liikmesriigi nende meetmete kohaldamisest, juhul kui see ei tekita liikmesriikide konkurentsi- või reguleerimise olukorras tarbetuid erinevusi.
- (56) Riigi reguleerival asutusel peaks olema võimalik astuda tõhusaid samme üldloa või kasutusõiguse tingimuste täitmise kontrollimiseks ja tagamiseks, sealhulgas määrata nende tingimuste rikkumise korral tõhusaid rahalisi karistusi ja/või haldussanktsioone.
- (57) Tingimused, mida võib lubadele lisada, peaksid sisaldama konkreetseid sätteid seoses puuetega kasutajate juurdepääsuga ning riigiasutuste vajadusega edastada riigi elanikkonnale teavet enne ja pärast suurõnnetusi ning nende ajal. Tehnika arengut silmas pidades peaks liikmesriigil olema ka võimalus anda lube kasutada spektrit katseteks, kehtestades seejuures konkreetseid piirangud ja tingimused, mis tulenevad nende õiguste katselisest iseloomust.
- (58) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 2887/2000, mis käsitleb eraldatud juurdepääsu kliendiliinile,²⁹ on turu esialge avamise etapil osutunud tulemuslikuks. Raamdirektiivis ärgitatakse komisjoni jälgima 1998. aasta reguleerivalt raamistikult 2002. aasta raamistikule üleminekut ning tegema õigeaegselt ettepanekuid selle määruse kehtetuks tunnistamiseks. 2002. aasta raamistiku kohaselt peavad riikide reguleerivad asutused analüüsima hulgimüügiturgu, kus lairiba- ja kõneteenuste osutamiseks pakutakse eraldatud juurdepääsu metalljuhtmetega kliendiliinidele ja alamliinidele, nagu on sätestatud asjaomaseid toote- ja teenuseturget käsitlevas soovitusel. Kuna kõik liikmesriigid on seda turgu vähemalt ühe korra analüüsinud ning 2002. aasta raamistikul põhinevad asjakohased kohustused on kehtestatud, on määrus nr 2887/2000 muutunud tarbetuks ja tuleks seetõttu kehtetuks tunnistada.
- (59) Raamdirektiivi, juurdepääsu käsitleva direktiivi ja loadirektiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused³⁰.
- (60) Eelkõige tuleks komisjoni volitada vastu võtma rakendusmeetmeid, mis käsitlevad raamdirektiivi artiklis 7 sätestatud teatamist; spektri ja numeratsiooni valdkondade

²⁹ EÜT L 336, 30.12.2000, lk 4.

³⁰ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23; ELT eriväljaanne 01/03, lk 124. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

ühtlustamist ning võrkude ja teenuste turvalisuse alaseid küsimusi; riikidevaheliste turgude kindlaksmääramist; standardite rakendamist; reguleeriva raamistiku sätete ühtlustatud kohaldamist. Talle tuleks anda ka õigus võtta vastu rakendusmeetmeid juurdepääsu käsitleva direktiivi I ja II lisa ajakohastamiseks vastavalt turgude ja tehnoloogia arengule ning rakendusmeetmeid elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste lubade andmise eeskirjade, korra ja tingimuste ühtlustamiseks. Kuna need on üldist laadi meetmed, mille eesmärk on täiendada eespool nimetatud direktiive uute väheoluliste osade lisamise teel, tuleb need vastu võtta, kasutades otsuse 1999/468/EMÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlust. Kui tungiva kiireloomulise vajaduse tõttu ei ole võimalik selle menetluse tavapäraseid tähtaegu järgida, peaks komisjonil olema võimalik kasutada nimetatud otsuse artikli 5a lõikes 6 sätestatud kiirmenetlust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) muudatused

Direktiivi 2002/21/EÜ muudetakse järgmiselt:

(1) Artikli 1 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse elektrooniliste sideteenuste, elektrooniliste sidevõrkude ja nendega seotud vahendite ja teenuste ning lõppseadmetega seotud teatavate aspektide reguleerimise ühtlustatud raamistik. Käesolevas direktiivis sätestatakse riikide reguleerivate asutuste kohustused ja kehtestatakse kord reguleeriva raamistiku ühtse kohaldamise tagamiseks kogu ühenduses.”

(2) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

(a) punkt b asendatakse järgmisega:

„(b) riikidevahelised turud – turud, mis hõlmavad kogu ühenduse või selle olulise osa, mis hõlmab rohkem kui ühte liikmesriiki;”

(b) punkt d asendatakse järgmisega:

„(d) üldkasutatav sidevõrk – elektrooniline sidevõrk, mida kasutatakse ainult või peamiselt üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste osutamiseks ning mis võimaldab andmete edastamist võrgu lõpp-punktide vahel, sealhulgas võrgu mitteaktiivsed osad;”

(c) punkt e asendatakse järgmisega:

„(e) seotud vahendid – need elektroonilise sidevõrgu ja/või elektroonilise sideteenusega seotud vahendid, mis võimaldavad ja/või toetavad teenuste osutamist kõnealuse võrgu ja/või teenuse kaudu või võivad seda teha, need hõlmavad numbrit või aadresside translatsioonisüsteeme, tingimusjuurdepääsusüsteeme ja elektroonilisi programmijuhte ning füüsilist infrastruktuuri, nagu kaablikanalid, mastid, kaablikapid ja ehitised;”

(d) alapunkt l asendatakse järgmisega:

„(l) eridirektiivid – direktiiv 2002/20/EÜ (loadirektiiv), direktiiv 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv), direktiiv 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/58/EÜ³¹ (edaspidi „direktiiv 2002/58/EÜ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv)”;

(e) lisatakse järgmised punktid q, r ja s:

„(q) eraldamine – kindlaksmääratud sagedusala või numbrivahemiku määramine üht või mitut liiki teenustes kasutamiseks, vajadusel koos konkreetsete tingimustega;

(r) assigneering – riigi reguleeriva asutuse poolt juriidilisele või füüsilisele isikule antud luba kasutada raadiosagedust või raadiosageduskanalit või numbrit (või numbriplokki/plokke);

(s) kahjulikud ja häirivad mõjutused – häired, mis seavad ohtu raadionavigatsiooniteenuste või muude turvateenuste kasutamise või mis muul viisil oluliselt moonutavad, takistavad või korduvalt katkestavad ühenduse või liikmesriigi kohaldatavatele eeskirjadele vastavat raadiosideteenust.”

(3) Artikli 3 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriik tagab, et riigi reguleeriv asutus kasutab oma volitusi sõltumatult, erapooletult ja läbipaistvalt. Riigi reguleeriv asutus ei taotle ega võta vastu ühegi teise asutuse või organi juhiseid küsimustes, mis seonduvad ühenduse õigust rakendava riigi õigusega temale antud kohustuste täitmisega. Riigi reguleeriva asutuse otsuseid võivad peatada või tühistada üksnes artikli 4 kohaselt asutatud kaebusi käsitlevad organid või riigi kohtud.

Liikmesriik tagab, et riigi reguleeriva asutuse juhti või tema asetäitjat saab ametist vabastada üksnes juhul, kui ta ei vasta enam tingimustele, mis on tema ametiülesannete täitmiseks eelnevalt riigi õiguses sätestatud, või kui ta on süüdi tõsisel ülestumises. Riigi reguleeriva asutuse juhi ametist vabastamise otsuses tuleb esitada vabastamise põhjused ning ametist vabastamisel tuleb otsus avalikustada.

Liikmesriik tagab, et riigi reguleerival asutusel on temale määratud ülesannete täitmiseks vajalikud rahalised ja inimressursid ning eraldi aastaeelarve. Eelarve avalikustatakse.”

(4) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

³¹ EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2006/24/EÜ (ELT L 105, 13.4.2006, lk 54).

- „1. Liikmesriik tagab, et riigi tasandil on olemas toimivad mehhanismid, mille alusel on riigi reguleeriva asutuse otsuse mõjuvälja jäävatel kasutajatel ja elektroonilisi sidevõrke ja/või -teenuseid pakkuvatel ettevõtjatel õigus esitada kaebus sellise otsuse vastu edasikaebusi käsitlevale organile, mis on asjaomastest pooltest sõltumatu. Kõnealusel organil, milleks võib olla kohus, on oma funktsioonide täitmiseks asjakohased teadmised. Liikmesriik tagab, et juhtumi asjaolusid võetakse nõuetekohaselt arvesse ja et olemas on toimiv edasikaebamise mehhanism.

Kuni kaebuse lahendamiseni kehtib riigi reguleeriva asutuse otsus, kui ei kohaldata ajutisi meetmeid. Ajutisi meetmeid võib kohaldada juhul, kui otsuse elluviimine on vaja kiiresti peatada, et vältida neid meetmeid taotlenud isikule tõsise ja pöördumatu kahju tekitamist, ning kui seda nõuab huvide tasakaal.”

(b) lisatakse lõige 3:

- „3. Liikmesriigid koguvad andmeid kaebuste sisu, kaebuste arvu, kaebuste lahendamise menetluse kestuse ning lõike 1 kohaste ajutiste meetmete kohaldamise otsuste arvu ja põhjenduste kohta. Liikmesriigid teevad need andmed iga aasta kättesaadavaks komisjonile ja Euroopa sideturu ametile (edaspidi „amet”).”

(5) Artikli 5 lõige 1 asendatakse järgmisega:

- „1. Liikmesriik tagab, et elektroonilisi sidevõrke ja -teenuseid pakuvad ettevõtjad esitavad kogu teabe, sealhulgas finantsteabe, mida riigi reguleeriv asutus vajab, et tagada käesoleva direktiivi või eridirektiivide sätete või nende direktiivide kohaselt tehtud otsuste täitmine. Need ettevõtjad peavad esitama ka andmed võrgu ja teenuste edasise arendamise kohta, mis võib mõjutada konkurentidele hulgimüügi teel kättesaadavaks tehtavaid teenuseid. Need ettevõtjad esitavad sellise teabe taotluse korral viivitamata ning riigi reguleeriva asutuse nõutava ajakava ja täpsusastme kohaselt. Riigi reguleeriva asutuse nõutav teave peab olema ülesande täitmise seisukohast proportsionaalne. Riigi reguleeriv asutus peab oma teabenõuet põhjendama.”

(6) Artiklid 6 ja 7 asendatakse järgmisega:

*„Artikkel 6
Konsulteerimiskord ja läbipaistvus*

Liikmesriik tagab, välja arvatud artikli 7 lõikega 10, artikliga 20 või 21 hõlmatud juhtudel ning kui artikli 9c kohaselt vastu võetud rakendussätetega ei ole ette nähtud teisiti, et kui riigi reguleeriv asutus kavatses käesoleva direktiivi või eridirektiivide kohaselt võtta meetmeid, millel on märkimisväärne mõju asjaomasele turule või kui ta kavatses kehtestada artikli 9 lõigete 3 ja 4 kohaseid piiranguid, annab ta huvitatud pooltele võimaluse esitada meetme eelnõu kohta mõistliku aja jooksul arvamusi.

Riigi reguleeriv asutus avaldab riigisisese konsulteerimiskorra.

Liikmesriik tagab, et luuakse üks teabepunkt, mille kaudu on võimalik saada teavet kõigi käimasolevate konsultatsioonide kohta.

Riigi reguleeriv asutus avalikustab konsulteerimismenetluse tulemused, kui ärisaladusi käsitlevate ühenduse või riigi õigusnormide kohaselt ei ole tegu konfidentsiaalse teabega.

Artikkel 7

Elektroonilise side siseturu konsolideerimine

1. Käesolevast direktiivist ja eridirektiividest tulenevate ülesannete täitmisel võtab riigi reguleeriv asutus täiel määral arvesse artiklis 8 sätestatud eesmärges, kuivõrd need on seotud siseturu toimimisega.
2. Riikide reguleerivad asutused teevad siseturu arengule kaasaaitamiseks omavahel ja komisjoniga koostööd, et tagada käesoleva direktiivi ja eridirektiivide sätete järjepidev kohaldamine kõigis liikmesriikides. Selleks püüavad nad koostöös komisjoni ja ametiga eelkõige kokku leppida vahendite ja parandusmeetmete liigid, mis sobivad konkreetse turuolukorraga toimetulekuks kõige paremini.
3. Kui riigi reguleeriv asutus – välja arvatud juhul, kui artikli 7a kohaselt vastu võetud rakendusmeetmetes on sätestatud teisiti – kavatseb pärast artiklis 6 nimetatud konsulteerimist võtta meetme, mis:
 - (a) kuulub käesoleva direktiivi artikli 15 või 16 või direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) artikli 5 või 8 reguleerimisalasse ja
 - (b) mõjutaks liikmesriikide vahelist kaubandust,teeb ta meetme eelnõu koos meetme aluseks olevate põhjendustega artikli 5 lõike 3 kohaselt kättesaadavaks komisjonile, ametile ja teiste liikmesriikide reguleerivatele asutustele ning teatab sellest komisjonile ja teiste riikide reguleerivatele asutustele. Riikide reguleerivad asutused ja komisjon võivad asjaomasele riigi reguleerivale asutusele ühe kuu jooksul märkusi esitada. Ühe kuu pikkust tähtaega ei või pikendada.
4. Kui lõikes 3 nimetatud kavandatava meetme eesmärk on:
 - (a) määratleda asjaomane turg, mis erineb artikli 15 lõike 1 viidatud soovitusel määratletud turgudest, või
 - (b) otsustada, kas konkreetsel ettevõtjal on kas üksi või teistega ühiselt märkimisväärne turujõud artikli 16 lõike 3, 4 või 5 alusel, või
 - (c) kehtestada, muuta või tühistada ettevõtja kohustus vastavalt artiklile 16 koostoimes direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) artiklitega 5 ja 9–13 ning direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) artikliga 17,ja kui see meede mõjutaks liikmesriikidevahelist kaubandust ning komisjon on andnud riigi reguleerivale asutusele teada, et tema arvates takistaks meede

ühist turgu, või kui komisjonil on alust kahelda meetme vastavuses ühenduse õigusnormidele ja eelkõige artiklis 8 nimetatud eesmärkidele, lükatakse meetme eelnõu vastuvõtmine veel kaks kuud edasi. Nimetatud tähtaega ei või pikendada.

5. Lõikes 4 nimetatud kahekuulise tähtaja jooksul võib komisjon teha otsuse, et asjaomase riigi reguleeriv asutus peab meetme eelnõu tagasi võtma. Enne otsuse tegemist võtab komisjon täiel määral arvesse ameti arvamust, mis esitatakse vastavalt määruse [...]EÜ artiklile 5. Otsusele lisatakse üksikasjalik ja objektiivne analüüs selle kohta, miks komisjon leiab, et meetme eelnõu ei tohiks vastu võtta, ja konkreetsed ettepanekud meetme eelnõu muutmiseks.
6. Riigi reguleeriv asutus muudab meetme eelnõu või võtab selle tagasi kolme kuu jooksul alates lõike 5 kohase komisjoni otsuse tegemisest, millega nõutakse riigi reguleerivalt asutuselt selle meetme eelnõu tagasivõtmist. Meetmete eelnõu muutmise korral viib riigi reguleeriv asutus läbi avaliku arutelu vastavalt artiklis 6 sätestatud korrale ning teeb muudetud meetme eelnõu uuesti komisjonile teatavaks vastavalt lõike 3 sätetele.
7. Asjaomase riigi reguleeriv asutus võtab täiel määral arvesse teiste riikide reguleerivate asutuste ja komisjoni arvamusi ja kui tegemist ei ole lõikes 4 osutatud juhtumiga, võtab meetme eelnõu vastu ning edastab selle komisjonile. Kõik teised käesoleva direktiivi või eridirektiivi kohaseid ülesandeid täitvad riigiasutused võtavad komisjoni märkusi samuti täiel määral arvesse.
8. Kui meetme eelnõud on muudetud vastavalt lõikele 6, võib komisjon teha otsuse, millega nõutakse, et riigi reguleeriv asutus kehtestaks konkreetse tähtaja jooksul konkreetse kohustuse vastavalt direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) artiklitele 9–13a ning direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) artiklile 17.

Seda tehes püüab komisjon saavutada samu poliitilisi eesmärke, mis on riikide reguleerivate asutuste jaoks sätestatud artiklis 8. Komisjon võtab eelkõige kehtestatava(te) kohustus(t)e üksikasjade väljatöötamisel täiel määral arvesse ameti arvamust, mis esitatakse vastavalt määruse [...]EÜ artiklile 6.
9. Riigi reguleeriv asutus teeb komisjonile teatavaks kõik lõplikud meetmed, mis kuuluvad artikli 7 lõike 3 punktide a ja b alla.
10. Kui riigi reguleeriv asutus leiab erandlike asjaolude korral, et on vaja kiiresti tegutseda, võib ta erandina lõigetes 3 ja 4 sätestatud korrast võtta konkurentsi kindlustamiseks ja kasutajate huvide kaitsmiseks viivitamata proportsionaalseid ja ajutisi meetmeid. Riigi reguleeriv asutus edastab kõnealused meetmed koos kõigi põhjendustega komisjonile, teiste riikide reguleerivatele asutustele ja ametile. Riigi reguleeriva asutuse otsus selliste meetmete alaliseks muutmise või nende kohaldamisaja pikendamise kohta peab vastama lõigete 3 ja 4 sätetele.”

(7) Lisatakse artikkel 7a:

Artikkel 7a
Rakendussätted

- „1. Komisjon võib kehtestada artikli 7 rakendussätted, millega määratakse kindlaks artikli 7 lõike 3 kohaste teatiste vorm, sisu ja üksikasjalikkuse tase, olukorrad, kus teatamist ei nõuta, ning tähtaegade arvutamine.
2. Lõikes 1 loetletud meetmed, mille eesmärk on täiendamise teel muuta käesoleva direktiivi väheolulisi osi, võetakse vastu artikli 22 lõikes 3 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt. Tungiva kiireloomulise vajaduse korral võib komisjon kasutada artikli 22 lõikes 4 sätestatud kiirmenetlust.”

(8) Artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

(a) lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Kui raadiosagedusi käsitlevas artiklis 9 ei ole sätestatud teisiti, võtab liikmesriik täiel määral arvesse seda, et reguleerimine peab olema tehnoloogiliselt neutraalne, ning tagab, et käesolevas direktiivis ja eridirektiivides sätestatud ülesandeid, eelkõige tõhusa konkurentsi tagamisega seotud ülesandeid täites võtab seda arvesse ka riigi reguleeriv asutus.”

(b) lõikes 2 asendatakse punktid a ja b järgmisega:

„(a) tagades, et kasutajad, sealhulgas puuetega kasutajad, vanuritest kasutajad ja sotsiaalsete erivajadustega kasutajad saavad maksimaalselt kasu nii valiku, hinna kui ka kvaliteedi näol;

(b) tagades, et elektroonilise side sektoris ja eelkõige infosu levitamise osas ei moonutata ega piirata konkurentsi;”

(c) lõike 3 punkt d asendatakse järgmisega:

„(d) tehes koostööd komisjoniga ja ametiga, et tagada järjekindla reguleerimispraktika areng ning käesoleva direktiivi ja eridirektiivide järjekindel kohaldamine.”

(d) punkti 4 alapunkt e asendatakse järgmisega:

„(e) pöörates tähelepanu konkreetsete sotsiaalsete rühmade, eelkõige puuetega kasutajate, vanuritest kasutajate ja sotsiaalsete erivajadustega kasutajate vajadustele;”

(e) lõikele 4 lisatakse punkt g:

„(g) kohaldades põhimõtet, et lõppkasutajatel peab olema võimalik ligi pääseda mis tahes seaduslikule infosisule ja seda levitada ning kasutada soovi kohaselt kõiki seaduslikke rakendusi ja/või teenuseid.”

(9) Artikkel 9 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 9

Raadiosageduste haldamine elektrooniliste sideteenuste puhul

1. Liikmesriik tagab oma territooriumil elektroonilisteks sideteenusteks kasutatavate raadiosageduste tulemusliku haldamise kooskõlas artikliga 8. Ta tagab, et riigi reguleeriv asutus eraldab ja määrab selliseid raadiosagedusi objektiivsete, läbipaistvate, mittediskrimineerivate ja proportsionaalsete kriteeriumide põhjal.
2. Liikmesriigid toetavad raadiosageduste kasutuse ühtlustamist ühenduses kooskõlas vajadusega tagada raadiolainete tõhus ja tulemuslik kasutamine vastavalt otsusele nr 676/2002/EÜ (raadiospektrit käsitlev otsus).
3. Kui teises lõigus või artikli 9c kohaselt vastu võetud meetmetes ei ole sätestatud teisiti, tagab liikmesriik, et kõikidel elektrooniliseks sideks avatud sagedusaladel võib kasutada ükskõik millist raadiovõrgu- või traadita side tehnoloogiat.

Liikmesriik võib raadiovõrgu- või traadita side tehnoloogia liikide osas siiski kehtestada proportsionaalseid ja mittediskrimineerivaid piiranguid, juhul kui see on vajalik:

- (a) kahjulike ja häirivate mõjutuste vältimiseks,
 - (b) rahva tervise kaitsmiseks elektromagnetväljade eest,
 - (c) raadiosageduste maksimaalse ühiskasutuse saavutamiseks, juhul kui sageduste kasutamise suhtes kehtib üldluba,
 - (d) lõikes 4 sätestatud piirangu järgimiseks.
4. Kui teises lõigus või artikli 9c kohaselt vastu võetud meetmetes ei ole sätestatud teisiti, tagab liikmesriik, et kõikidel elektrooniliseks sideks avatud sagedusaladel võib osutada ükskõik milliseid elektroonilisi sideteenuseid. Liikmesriik võib pakutavate elektrooniliste sideteenuste liikide osas siiski kehtestada proportsionaalseid ja mittediskrimineerivaid piiranguid.

Piirangud, millega nõutakse teatava teenuse osutamist konkreetses sagedusalas, on vajalikud selleks, et saavutada ühenduse õiguse kohaseid üldist huvi pakkuvaid eesmärke, nagu inimeste kaitse, sotsiaalse, regionaalse või territoriaalse ühtekuuluvuse edendamine, ebatõhusa spektrikasutuse vältimine või kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse ning meediakanalite paljususe edendamine, nagu on kooskõlas ühenduse õigusega sätestatud riikide õigusaktides.

Piirangu, millega konkreetses sagedusalas keelatakse muude teenuste pakkumine, võib kehtestada üksnes juhul, kui see on vajalik inimeste kaitsega seotud teenuste tagamiseks.

5. Liikmesriik vaatab korrapäraselt läbi lõigetes 3 ja 4 osutatud piirangute vajalikkuse.

6. Lõikeid 3 ja 4 kohaldatakse raadiosageduste määramise ja eraldamise suhtes pärast 31. detsembrit 2009.”

(10) Lisatakse järgmised artiklid 9a, 9b ja 9c:

„Artikkel 9a

Olemasolevate õiguste piirangute läbivaatamine

1. Liikmesriik tagab, et viie aasta jooksul alates [1. jaanuarist 2010] saavad enne seda kuupäeva välja antud raadiosageduste õiguste valdajad esitada riigi pädevale ametiasutusele taotluse nende õigustele artikli 9 lõigete 3 ja 4 kohaselt seatud piirangute läbivaatamist.

Enne otsuse vastuvõtmist teatab riigi pädev asutus õiguse valdajale piirangute läbivaatamise tulemused, näidates ära õiguse ulatuse pärast läbivaatamist, ning annab talle mõistliku tähtaja taotluse tagasivõtmiseks.

Kui õiguse valdaja taotluse tagasi võtab, jääb õigus muutumatuks kuni kehtivusaja lõpuni või eelnimetatud viieaastase tähtaja lõpuni, olenevalt sellest, kumb on varasem.

2. Kui lõikes 1 nimetatud õigusevaldaja on raadio- või televisiooniringhäälingu sisuteenuste pakkuja ning raadiosageduste kasutamise õigus on antud konkreetse üldist huvi pakkuva eesmärgi saavutamiseks, saab läbivaatamise taotluse esitada üksnes raadiosageduste selle osa suhtes, mis on vajalik kõnealuse teenuse osutamiseks. Sellele osale raadiosagedustest, mis artikli 9 lõigete 3 ja 4 kohaldamise tulemusena ei ole enam vajalik nimetatud eesmärgi saavutamiseks, viiakse läbi uus jaotamismenetlus vastavalt loadirektiivi artikli 7 lõikele 2.
3. Pärast lõikes 1 nimetatud viieaastast tähtaega kohaldab liikmesriik artikli 9 lõikeid 3 ja 4 ka kõikide teiste enne käesoleva direktiivi jõustumiskuupäeva tehtud raadiospektri määramiste ja eraldiste suhtes.
4. Käesoleva artikli kohaldamisel võtab liikmesriik ausa konkurentsi tagamiseks vajalikud meetmed.

Artikkel 9b

Raadiosageduste kasutamise individuaalsete õiguste üleandmine

1. Liikmesriik tagab, et ettevõtjad saavad artikli 9c alusel vastu võetud rakendusmeetmetes sätestatud sagedusalades neile kuuluvaid raadiosageduste kasutusõigusi teistele ettevõtjatele võõrandada või rentida ilma riigi reguleeriva asutuse eelneva nõusolekuta.

Liikmesriik võib ka muudes sagedusalades näha ettevõtjatele ette võimaluse võõrandada või rentida neile kuuluvaid raadiosageduste kasutamise õigusi teistele ettevõtjatele.

2. Liikmesriik tagab, et ettevõtja kavatsus võõrandada raadiosageduste kasutusõigusi tehakse teatavaks spektri jaotamise eest vastutavale riigi reguleerivale asutusele ning avalikustatakse. Kui raadiosageduse kasutamine on ühtlustatud raadiospektrit käsitleva otsuse või muu ühenduse meetme kohaldamisega, peab selline üleandmine olema kooskõlas kõnealuse raadiosageduse ühtlustatud kasutamisega.

Artikkel 9c

Raadiosageduste haldamise ühtlustamise meetmed

Siseturu arengu toetamiseks ja käesolevas artiklis sätestatud põhimõtete järgimiseks võtab komisjon vastu vajalikud rakendussätted, et:

- (a) ühtlustada nende sagedusalade kindlaksmääramine, kus ettevõtjatel lubatakse kasutusõigusi üksteisele võõrandada või rentida;
- (b) ühtlustada nende õigustega kaasnevad kohustused ning kõnealuse võõrandamise või rentimise tingimused, menetlused, piirid, piirangud, tühistamine ja üleminekueeskirjad;
- (c) ühtlustada konkreetset meetmed, mis on vajalikud ausa konkurentsi tagamiseks individuaalsete õiguste võõrandamise korral;
- (d) kehtestada erandi teenuse- ja tehnoloogianeutraalsuse põhimõttest ning ühtlustada artikli 9 lõigete 3 ja 4 alusel nendest põhimõtetest tehtavate erandite ulatus ja laad, kui tegemist ei ole kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse ning meediakanalite paljususe edendamisega.

Need meetmed, mille eesmärk on täiendamise teel muuta käesoleva direktiivi väheolulisi osi, võetakse vastu artikli 22 lõikes 3 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt. Põhjendatud kiireloomulistel juhtudel võib komisjon kohaldada artikli 22 lõikes 4 viidatud kiirmenetlust. Käesoleva lõike sätete rakendamisel võib amet komisjoni abistada vastavalt määruse [.../EÜ] artiklile 10.”

(11) Artiklit 10 muudetakse järgmiselt:

- (a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Riigi reguleeriv asutus tagab, et numeratsiooniplaanide ja numeratsioonikorra kohaldamisel koheldakse kõiki üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste osutajaid võrdselt. Eelkõige tagab liikmesriik, et ettevõtja, kellele on eraldatud teatav numeratsiooniala, ei diskrimineeri teisi elektrooniliste sideteenuste osutajaid seoses nende teenustele juurdepääsemiseks vajalike numbrivahemikega.”

- (b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Liikmesriigid toetavad numeratsiooni ühtlustamist ühenduse piires, kui see soodustab siseturu toimimist või on vajalik üleeuroopaliste teenuste arengu toetamiseks. Komisjon võib selles küsimuses võtta vajalikke tehnilisi

rakendusmeetmeid, mille hulka võib kuuluda teatavate numbrite või numbrivahemike jaoks tariifipõhimõtete kehtestamine. Rakendusmeetmetega võib ametile määrata nende meetmete rakendamisega seotud konkreetseid kohustusi.

Meetmed, mille eesmärk on täiendamise teel muuta käesoleva direktiivi väheolulisi osi, võetakse vastu artikli 22 lõikes 3 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt. Tungiva kiireloomulise vajaduse korral võib komisjon kasutada artikli 22 lõikes 4 sätestatud kiirmenetlust.”

- (12) Artikli 11 lõikes 1 asendatakse sõnad „tegutseb selgete ja üldsusele kättesaadavate menetluste kohaselt, mida kohaldatakse diskrimineerimata ja viivitusteta, ning” järgmisega:

„tegutseb selgete, läbipaistvate ja üldsusele kättesaadavate menetluste kohaselt, mida kohaldatakse diskrimineerimata ja viivitusteta, ning teeb oma otsuse igal juhul hiljemalt neli kuud pärast avalduse esitamist, ja”

- (13) Artikkel 12 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 12

Elektrooniliste sidevõrkude pakkujate ühispaiknemine ja seadmete ühiskasutus

1. Kui elektroonilisi sidevõrke pakkuval ettevõtjal on riigi õigusnormide kohaselt õigus paigaldada seadmeid avaliku või eraomandi peale, kohale või alla või kasutada vara sundvõõrandamise või avalikuks kasutamiseks määramise menetlust, on riigi reguleerival asutusel õigus muuta selliste seadmete või vara, sealhulgas hoonetesse pääsu, mastide, antennide, kaablikanalisatsiooni, pääseluukide ja kaablikappide ühine kasutamine kohustuslikuks.
2. Liikmesriik võib nõuda, et lõikes 1 nimetatud õiguste valdajad kasutaksid ühiselt seadmeid või vara (kaasa arvatud füüsiline ühispaiknemine) või võtaksid meetmeid ehitustööde kooskõlastamiseks, et kaitsta keskkonda, rahva tervist ja avalikku julgeolekut, ja järgiksid linnade või maapiirkondade planeerimiseesmärke alles pärast nõuetekohase kestusega avalikku arutelu, mille käigus kõikidele huvitatud isikutele antakse võimalus esitada oma seisukohad. Selline ühiskasutus- või koordineerimiskord võib sisaldada reegleid seadmete või vara või omandi ühiskasutusest tulenevate kulude jaotamise kohta.
3. Meetmed, mida riikide reguleerivad asutused lõike 1 alusel võtavad, peavad olema objektiivsed, läbipaistvad ja proportsionaalsed.”

- (14) Lisatakse IIIa peatükk:

„IIIa PEATÜKK

VÕRKUDE JA TEENUSTE TURVALISUS JA TERVIKLUS

Artikkel 13a

Turvalisus ja terviklus

1. Liikmesriik tagab, et üldkasutatavaid sidevõrke või üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid pakkuvad ettevõtjad võtavad oma võrkude või teenuste turvalisuse kaitsmiseks vajalikud tehnilised ja organisatsioonilised meetmed. Tehnika taset arvesse võttes tagatakse nende meetmetega olemasolevale ohule vastav turvalisuse tase. Eelkõige võetakse meetmeid selleks, et vältida või minimeerida turvalisusega seotud vahejuhtumite mõju kasutajatele ja seotud võrkudele.
2. Liikmesriik tagab, et üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid pakkuvad ettevõtjad võtavad vajalikud meetmed oma võrkude tervikluse tagamiseks, et kindlustada nende võrkude kaudu osutatavate teenuste jätkumine.
3. Liikmesriik tagab, et üldkasutatavaid sidevõrke või üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid pakkuvad ettevõtjad teatavad riigi reguleerivale asutusele kõikidest turvalisuse või tervikluse rikkumistest, mis on olulisel määral mõjutanud võrkude või teenuste toimimist.

Vajaduse korral teavitab asjaomase riigi reguleeriv asutus teiste liikmesriikide reguleerivaid asutusi ja ametit. Kui üldine huvi nõuab rikkumise avalikustamist, võib riigi reguleeriv asutus teavitada üldsust.

Riigi reguleeriv asutus esitab iga kolme kuu järel komisjonile koondaruande käesoleva lõike kohaselt saadud teadetest ja võetud meetmetest.

4. Komisjon, võttes hoolikalt arvesse ameti arvamust, mis esitatakse vastavalt määruse [.../.../EÜ] artikli 4 lõike 3 punktile b, võib lõigetes 1, 2 ja 3 nimetatud meetmete ühtlustamiseks võtta vajalikke tehnilisi rakendusmeetmeid, sealhulgas teatamise asjaolusid, vormi ja korda käsitlevaid meetmeid.

Need rakendusmeetmed, mille eesmärk on täiendamise teel muuta käesoleva direktiivi väheolulisi osi, võetakse vastu artikli 22 lõikes 3 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt. Põhjendatud kiireloomulistel juhtudel võib komisjon kohaldada artikli 22 lõikes 4 viidatud kiirmenetlust.

Artikkel 13b

Rakendamine ja jõustamine

1. Liikmesriik tagab, et riigi reguleerival asutusel on õigus anda üldkasutatavaid sidevõrke või üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid pakkuvatele ettevõtjatele artikli 13a rakendamiseks siduvaid suuniseid.

2. Liikmesriik tagab, et riigi reguleerival asutusel on õigus üldkasutatavaid sidevõrke või üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid pakkuvatelt ettevõtjatelt nõuda, et nad:
 - (a) esitaksid oma teenuste ja võrkude turvalisuse hindamiseks vajalikud andmed, sealhulgas dokumenteeritud turvalisuspõhimõtted; ning
 - (b) telliksid pädevalt sõltumatult asutuselt turvaauditi ning teeksid selle tulemused kättesaadavaks riigi reguleerivale asutusele.
 3. Liikmesriik tagab, et riigi reguleerival asutusel on kõik vajalikud volitused rikkumiste uurimiseks.
 4. Eeltoodud sätted ei piira käesoleva direktiivi artikli 3 kohaldamist.”
- (15) Artiklit 14 muudetakse järgmiselt:
- (a) lõike 2 teise lõigu teine lause jäetakse välja;
 - (b) lõige 3 jäetakse välja.
- (16) Artiklit 15 muudetakse järgmiselt:
- (a) pealkiri asendatakse järgmisega:
 „Turgude kindlaksmääramise ja määratlemise kord”
 - (b) lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:
 „1. Pärast avalikku arutelu ja ametiga konsulteerimist võtab komisjon vastu soovitusel asjaomaste toote- ja teenuseturgude kohta (edaspidi „soovitus”). Soovitusel määratletakse need toote- ja teenuseturud elektroonilise side sektoris, mille omadused võivad õigustada eridirektiivides sätestatud regulatiivsete kohustuste kehtestamist, ilma et see konkreetsetel juhtudel piiraks turgude määratlemist konkurentsioiguse alusel. Komisjon määratleb turgude konkurentsioiguse põhimõtete kohaselt.”
 - (c) lõige 3 asendatakse järgmisega:
 „3. Soovitusel ja suuniseid täies ulatuses arvesse võttes määratleb riigi reguleeriv asutus kooskõlas konkurentsioiguse põhimõtetega riigi olukorrale vastavad asjaomased turud, eelkõige riigi territooriumil paiknevad asjaomased geograafilised turud. Riigi reguleeriv asutus järgib artiklites 6 ja 7 esitatud korda, enne kui hakkab määratlema turgude, mis erinevad soovitusel nimetatud turgudest.”
 - (d) lõige 4 asendatakse järgmisega:
 „4. Komisjon, võttes hoolikalt arvesse ameti arvamust, mis esitatakse vastavalt määruse [.../.../EÜ] artiklile 7, võib vastu võtta otsuse, millega määratakse kindlaks riikidevahelised turud.

See otsus, mille eesmärk on täiendamise teel muuta käesoleva direktiivi väheolulisi osi, võetakse vastu artikli 22 lõikes 3 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt. Tungiva kiireloomulise vajaduse korral võib komisjon kasutada artikli 22 lõikes 4 sätestatud kiirmenetlust.”

(17) Artiklit 16 muudetakse järgmiselt:

(a) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmistega:

- „1. Riigi reguleeriv asutus viib läbi soovitusel loetletud asjaomaste turgude analüüsi, võttes täiel määral arvesse suuniseid. Liikmesriik tagab, et selline analüüsimine toimub vajaduse korral koostöös riigi konkurentsiasutusega.
2. Kui riigi reguleeriv asutus peab direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) artikli 17 lõigete 3 või 4 või direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) artikli 8 alusel kindlaks tegema, kas kehtestada, säilitada, muuta või tühistada ettevõtjate suhtes kohaldatavaid kohustusi, otsustab ta käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud turuanalüüsi põhjal, kas asjaomasel turul on toimiv konkurent.”

(b) lõiked 5 ja 6 asendatakse järgmistega:

- „5. Artikli 15 lõikes 4 osutatud otsuses kindlaksmääratud riikidevaheliste turgude puhul palub komisjon, et amet teeks turuanalüüsi, võttes täiel määral arvesse suuniseid, ja esitaks arvamuse käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud regulatiivsete kohustuste kehtestamise, säilitamise, muutmise või tühistamise kohta.

Komisjon, võttes täiel määral arvesse ameti arvamust, võib teha otsuse, millega üks või mitu ettevõtjat tunnistatakse nimetatud turul olulist turujõudu omavaks ning kehtestatakse üks või mitu konkreetset kohustust vastavalt direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) artiklitele 9–13a ning direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) artiklile 17. Seda tehes püüab komisjon saavutada artiklis 8 sätestatud poliitilisi eesmärke.

6. Käesoleva artikli lõigete 3 ja 4 sätete kohaselt võetud meetmete suhtes kohaldatakse artiklites 6 ja 7 osutatud korda. Riigi reguleeriv asutus teostab asjaomase turu analüüsi järgmiselt:

(a) kahe aasta jooksul alates selle turuga seotud eelmise meetme eelnõust teatamisest;

(b) turul, millest ei ole komisjonile varem teatatud, ühe aasta jooksul alates asjaomaseid turge käsitleva muudetud soovitusel vastuvõtmisest;

(c) liiduga ühinenud uute liikmete puhul ühe aasta jooksul alates ühinemisest.”

(c) lisatakse lõige 7:

- „7. Kui riigi reguleeriv asutus ei ole soovitusel kindlaks määratud asjaomase turu analüüsi lõpule viinud artikli 16 lõikes 6 sätestatud tähtaja jooksul, võib

komisjon nõuda, et amet esitaks arvamuse koos meetme eelnõuga konkreetse turu analüüsi kohta ning kohustused, mis tuleks kehtestada. Amet viib läbi kõnealuse meetme eelnõu avaliku arutelu.

Komisjon, võttes täiel määral arvesse ameti arvamust, mis esitatakse vastavalt määruse [.../EÜ] artiklile 6, võib teha otsuse, millega riigi reguleerivalt asutuselt nõutakse teatavate ettevõtjate tunnistamist nimetatud turul olulist turujõudu omavaks ning neile ettevõtjatele ühe või mitme konkreetse kohustuse kehtestamist vastavalt direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) artiklitele 8 ja 9–13a ning direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) artiklile 17. Seda tehes püüab komisjon saavutada samu poliitilisi eesmärgi, mis on riikide reguleerivate asutuste jaoks sätestatud artiklis 8.”

(18) Artiklit 17 muudetakse järgmiselt:

- (a) lõike 1 esimeses lauses asendatakse sõnad „tegutsedes artikli 22 lõikes 2 nimetatud korra kohaselt... võib komisjon” sõnadega „komisjon võib võtta asjakohaseid rakendusmeetmeid”.
- (b) lõikes 6 asendatakse sõnad „eemaldab komisjon need lõikes 1 osutatud standardite ja/või spetsifikaatide nimekirjast artikli 22 lõikes 3 osutatud korras” sõnadega „võtab komisjon vajalikud rakendusmeetmed ja eemaldab need standardid ja/või spetsifikaadid lõikes 1 osutatud nimekirjast”.
- (c) lisatakse järgmine lõige 6a:
„6a. Lõigetes 4 ja 6 nimetatud meetmed, mille eesmärk on täiendamise teel muuta käesoleva direktiivi väheolulisi osi, võetakse vastu artikli 22 lõikes 3 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt. Tungiva kiireloomulise vajaduse korral võib komisjon kasutada artikli 22 lõikes 4 sätestatud kiirmenetlust.”

(19) Artiklit 18 muudetakse järgmiselt:

- (a) lõikele 1 lisatakse punkt c:
„(c) digitelevisiooniteenuste ja -seadmete pakkujad teeksid koostööd koostalitlusvõimeliste televisiooniteenuste pakkumiseks puuetega lõppkasutajatele.”
- (b) lõige 3 jäetakse välja.

(20) Artikkel 19 asendatakse järgmisega:

*„Artikkel 19
Ühtlustamiskord*

1. Ilma et see mõjutaks käesoleva direktiivi artikli 9 ning direktiivi 2002/20/EÜ (loadirektiiv) artiklite 6 ja 8 kohaldamist, võib komisjon juhul, kui ta leiab, et käesolevas direktiivis sätestatud reguleerimisülesannete erinev täitmine riikide reguleerivate asutuste poolt võib takistada siseturgu, võtta ameti arvamust täiel määral arvestades vastu soovitusi või siduva otsuse käesoleva direktiivi ja

eridirektiivide sätete ühtlustatud kohaldamise kohta, et aidata kaasa artiklis 8 sätestatud eesmärkide saavutamisele.

2. Lõikes 1 sätestatud soovitus andes tegutseb komisjon artikli 22 lõikes 2 osutatud korras.

Liikmesriik tagab, et riigi reguleeriv asutus võtab oma ülesannete täitmisel neid soovitusi täiel määral arvesse. Kui riigi reguleeriv asutus otsustab soovitus mitte järgida, teatab ta sellest komisjonile ja põhjendab oma seisukohta.

3. Lõikes 1 nimetatud otsus, mille eesmärk on täiendamise teel muuta käesoleva direktiivi väheolulisi osi, võetakse vastu artikli 22 lõikes 3 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt. Põhjendatud kiireloomulistel juhtudel võib komisjon kohaldada artikli 22 lõikes 4 viidatud kiirmenetlust.
4. Lõike 1 kohaselt vastu võetavate meetmetega võib kehtestada ühtlustatud või kooskõlastatud lähenemisviisi järgmiste küsimuste käsitlemiseks:
 - (a) reguleerimispõhimõtete järjekindel rakendamine, sealhulgas uute teenuste reguleerimise osas;
 - (b) numbrite, nimede ja aadressidega seotud küsimused, sealhulgas numbrivahemikud, numbrite ja tunnuste liikuvus, numbrite ja aadresside translatsioonisüsteemid ning hädaabiteenuste kättesaadavus numbril 112;
 - (c) tarbijatega seotud küsimused, sealhulgas puuetega lõppkasutajate juurdepääs elektroonilistele sideteenustele ja -seadmetele;
 - (d) kohustuslik raamatupidamisarvestus.
5. Amet võib omal algatusel komisjonile soovitada, kas lõike 1 kohane meede vastu võtta või mitte.”

(21) Artikli 20 lõige 1 asendatakse järgmisega:

- „1. Kui teenusepakkujate vahel tekib vaidlus seoses käesoleva direktiivi või eridirektiivide alusel kehtestatud kohustustega ning üheks vaidluse pooleks on liikmesriigis elektroonilisi sidevõrke või -teenuseid pakkuv ettevõtja, teeb asjaomase riigi reguleeriv asutus ühe poole taotlusel ja ilma et see piiraks lõike 2 sätete kohaldamist, siduva otsuse vaidluse lahendamiseks nii kiiresti kui võimalik ja igal juhul nelja kuu jooksul, kui tegemist ei ole erandlike asjaoludega. Asjaomane liikmesriik nõuab, et kõik pooled teeksid riigi reguleeriva asutusega tihedat koostööd.”

(22) Artikkel 21 asendatakse järgmisega:

*„Artikkel 21
Riikidevaheliste vaidlusküsimuste lahendamine*

1. Kui eri liikmesriikides paiknevate poolte vahel tekib käesoleva direktiivi või eridirektiivide alusel vaidlus, mis kuulub rohkem kui ühe liikmesriigi reguleeriva asutuse pädevusse, kohaldatakse lõigete 2, 3 ja 4 sätteid.
2. Iga vaidluspool võib suunata vaidlusküsimuse asjaomaste riikide reguleerivatele asutustele. Pädevad riikide reguleerivad asutused kooskõlastavad oma tegevuse, et lahendada vaidlus artiklis 8 sätestatud eesmärkide kohaselt.

Kõnealuse vaidluse lahendamiseks pädev riigi reguleeriv asutus võib taotleda, et amet esitaks vastavalt määruse [.../EÜ] artiklile 18 soovitusel meetmete kohta, mida tuleks raamdirektiivi ja/või eridirektiivide sätete alusel võtta, et vaidlus lahendada.

Kui ametile on esitatud vastav taotlus, ootavad kõik vaidluse mõne aspekti osas pädevust omavad riikide reguleerivad asutused enne vaidluse lahendamiseks sammude astumist ära ameti soovitusel, mis esitatakse vastavalt määruse [.../EÜ] artiklile 18, ilma et see mõjutaks riikide reguleerivate asutuste võimalust võtta vajaduse korral kiireid meetmeid.

Kui riigi reguleeriv asutus määrab vaidlusküsimuse lahendamisel ettevõtjale kohustusi, peavad need olema kooskõlas käesoleva direktiivi või eridirektiivide sätetega ning järgima täiel määral ameti soovitusel, mis esitatakse vastavalt määruse [.../EÜ] artiklile 18.

3. Liikmesriigid võivad sätestada, et pädevad riikide reguleerivad asutused võivad ühiselt keelduda vaidluse lahendamisest, kui on olemas muid abinõusid, nagu vahendus, mis aitaksid paremini kaasa vaidluse kiirele lahendamisele artikli 8 sätete kohaselt.

Nad teatavad sellest pooltele viivitamata. Kui vaidlust ei ole nelja kuu jooksul lahendatud ja kui kaebuse esitanud pool ei ole vaidlusküsimust kohtusse andnud ning kui üks pool seda taotleb, kooskõlastavad riikide reguleerivad asutused oma tegevuse, et lahendada vaidlusküsimus artikli 8 sätete kohaselt, võttes seejuures täiel määral arvesse ameti soovitusel, kui ta on selle määruse [.../EÜ] artikli 18 kohaselt esitanud.

4. Lõikes 2 sätestatud kord ei takista kumbagi poolt kohtule hagi esitamast.”

(23) Lisatakse artikkel 21a:

*„Artikkel 21a
Karistused*

„Liikmesriik sätestab eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi ja eridirektiivide alusel vastuvõetud riigi õigusnormide rikkumise korral, ning võtab kõik vajalikud meetmed, et tagada nende rakendamine. Ettenähtud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Liikmesriigid teatavad neist sätetest komisjonile hiljemalt [*muutmisakti rakendamise tähtpäev*] ja annavad viivitamata teada nende edaspidistest muudatustest.”

(24) Artiklit 22 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud.”

(b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1, 2, 4 ja 6 ning artiklit 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud.”

(25) Artikkel 27 jäetakse välja.

(26) I ja II lisa jäetakse välja.

Artikkel 2

Direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) muudatused

Direktiivi 2002/19/EÜ muudetakse järgmiselt:

(1) Artikli 2 punkt a asendatakse järgmisega:

„(a) juurdepääs – vahendite ja/või teenuste kättesaadavaks tegemine teistele ettevõtjatele määratletud tingimustel kas ainuõiguse alusel või mitte, eesmärgiga pakkuda elektroonilisi sideteenuseid, infoühiskonna teenuseid või ringhäälingu-sisuteenuseid. See hõlmab muuhulgas järgmist: juurdepääs võrguelementidele ja nendega seotud vahenditele, millega võib kaasneda seadmete ühendamine paiksete või mittepaiksete vahenditega (eelkõige hõlmab see juurdepääsu kliendiliinile ning kliendiliini vahendusel teenuste osutamiseks vajalikele vahenditele ja teenustele); juurdepääs füüsilisele infrastruktuurile, sealhulgas hoonetele, kaablikanalisatsioonile ja mastidele; juurdepääs vajalikele tarkvarasüsteemidele, sealhulgas kasutuse tugisüsteemidele; juurdepääs numbrite transleerimisele või samaväärset funktsiooni pakkuvatele süsteemidele; juurdepääs paiksetele ja mobiiltelefonivõrkudele; juurdepääs digitelevisiooniteenuste tingimusjuurdepääsu süsteemidele; juurdepääs virtuaalvõrguteenustele;”

(2) Artikli 4 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Üldkasutatavate sidevõrkude operaatoritel on õigus ja direktiivi 2002/20/EÜ (loadirektiiv) kohast luba omavate teiste ettevõtjate taotluse korral ka kohustus pidada vastastikust sidumist käsitlevaid läbirääkimisi üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste osutamiseks, et tagada teenuste osutamine ja koostalitlusvõime kogu ühenduses. Operaatorid pakuvad teistele ettevõtjatele juurdepääsu ja vastastikust sidumist tingimustel, mis on kooskõlas riigi

reguleeriva asutuse poolt artiklite 5, 6, 7 ja 8 sätete kohaselt kehtestatud kohustustega.”

(3) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Lõike 1 kohaselt kehtestatud kohustused on objektiivsed, läbipaistvad, proportsionaalsed ja mittediskrimineerivad ning neid rakendatakse direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklites 6 ja 7 sätestatud korras.”

(b) lõiked 3 ja 4 jäetakse välja.

(4) Artikli 6 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Komisjon võib turu ja tehnoloogia arengut silmas pidades vastu võtta rakendusmeetmeid I lisa muutmiseks. Need meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi väheolulisi osi, võetakse vastu artikli 14 lõikes 3 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt. Põhjendatud kiireloomulistel juhtudel võib komisjon kohaldada artikli 14 lõikes 4 viidatud kiirmenetlust.

Käesolevas lõikes nimetatud sätteid ette valmistades võib komisjoni abistada Euroopa Elektroonilise Side Turu Amet (edaspidi „amet”).”

(5) Artikkel 7 jäetakse välja.

(6) Artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

(a) lõikes 1 asendatakse sõnad „artiklites 9–13” sõnadega „artiklites 9–13a”.

(b) punkti 3 muudetakse järgmiselt:

(i) esimest lõiku muudetakse järgmiselt:

- esimeses taandes asendatakse sõnad „artikli 5 lõigete 1 ja 2 ning artikli 6” sõnadega „artikli 5 lõike 1 ning artikli 6”;
- teises taandes asendatakse sõnad „Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 1997. aasta direktiivi 97/66/EÜ (milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset telekommunikatsioonisektoris)³²” sõnadega „Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiivi 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv³³)”.

(ii) teise lõigu teiseks lauseks lisatakse järgmine lause: (underline missing)

³² EÜT L 24, 30.1.1998, lk 1.

³³ EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2006/24/EÜ (ELT L 105, 13.4.2006, lk 54).

„Enne otsuse tegemist võtab komisjon täiel määral arvesse ameti arvamust, mis esitatakse vastavalt määruse [...] /EÜ] artikli 4 lõike 3 punktile m.”

(7) Artikli 9 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Komisjon võib II lisas teha vajalikke muudatusi, et kohandada seda tehnoloogia ja turu arenguga. Need meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi väheolulisi osi, võetakse vastu artikli 14 lõikes 3 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt. Põhjendatud kiireloomulistel juhtudel võib komisjon kohaldada artikli 14 lõikes 4 viidatud kiirmenetlust. Käesoleva lõike sätete rakendamisel võib amet komisjoni abistada.”

(8) Artiklit 12 muudetakse järgmiselt:

(a) lõike 1 punkt f asendatakse järgmisega:

„(f) pakkuda ühispaiknemist või muid vahendite ühiskasutusviise, sealhulgas kaablikanalisisatsiooni, hoonete või hoonetesse pääsu, antennide ja mastide, pääseluukide ja kaablikappide ühiskasutust;”

(b) lõikele 1 lisatakse punkt j:

„(j) pakkuda juurdepääsu seonduvatele teenustele, nagu näiteks identifitseerimine, asukoha ja kohaloleku tuvastamine.”

(c) lisatakse lõige 3:

„3. Kui operaatorile kehtestatakse kohustus pakkuda juurdepääsu vastavalt käesoleva artikli sätetele, võib riigi reguleeriv asutus kehtestada vajaduse korral tehnilised või kasutustingimused, mida sellise juurdepääsu pakkuja ja/või selle kasutaja peavad täitma, et tagada võrgu normaalne töö. Konkreetsete tehniliste standardite või spetsifikatsioonide järgimise kohustus peab olema kooskõlas direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 17 lõikega 1 kehtestatud standardite ja spetsifikatsioonidega.”

(9) Lisatakse artiklid 13a ja 13b:

*„Artikkel 13a
Funktsioonipõhine eraldamine*

1. Riigi reguleeriv asutus võib artikli 8 ja eriti artikli 8 lõike 3 teise lõigu sätete kohaselt kehtestada vertikaalselt integreeritud ettevõtjatele kohustuse anda juurdepääsutoodete hulгимүүгикс pakkumisega seotud tegevus üle sõltumatule majandusüksusele.

See sõltumatu majandusüksus peab kõikidele ettevõtjatele, sealhulgas emaaettevõtja teistele majandusüksustele pakkuma juurdepääsutooteid ja -teenuseid samade tähtaegade ja tingimustega, sealhulgas samade hindade ja teenuse tasemega ning kasutades samu süsteeme ja protsesse.

2. Kui riigi reguleeriv asutus kavatseb kehtestada funktsioonipõhise eraldamise kohustuse, esitab ta komisjonile taotluse, mis sisaldab:
 - (a) tõendeid, et tõhusa konkurentsi saavutamiseks artiklites 9–13 nimetatud asjakohaste kohustuste kehtestamine, lähtudes direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklis 16 sätestatud turuanalüüsi korra kohaselt läbi viidud asjaomaste turgude kooskõlastatud analüüsist, ei ole aidanud ja ei aita ka edaspidi saavutada püsivat tõhusat konkurentsi ning et mitmel kõnealusel turul on tuvastatud märkimisväärsed ja püsivad konkurentsiprobleemid/turutõrked.
 - (b) analüüsi seoses prognoositava mõjuga reguleerivale asutusele, ettevõtjale ning võrku investeerimise motivatsioonile ja mõjuga teistele sidusrühmadele, eelkõige prognoositava mõjuga infrastruktuurikonkurentstile ning võimalike kaasnevate mõjudega tarbijatele;
 - (c) kavandatava meetme eelnõud.
3. Meetme eelnõu peab sisaldama järgmisi osi:
 - (a) eraldamise täpne laad ja tase, märkides eelkõige ära eraldiseisva majandusüksuse õigusliku seisundi;
 - (b) andmed eraldiseisva majandusüksuse varade ning tema pakutavate toodete või teenuste kohta;
 - (c) haldamise kord, millega tagatakse eraldiseisva majandusüksuse värvatavate töötajate sõltumatus, ning vastav tasustamise struktuur;
 - (d) kohustuste täitmist tagavad eeskirjad;
 - (e) eeskirjad, millega tagatakse töökorra läbipaistvus eelkõige teiste sidusrühmade jaoks;
 - (f) täitmise tagamiseks ette nähtud järelevalveprogramm, mis hõlmab iga-aastase aruande avaldamist.
4. Kui komisjon on vastavalt artikli 8 lõikele 3 meetme eelnõu kohta otsuse teinud, viib riigi reguleeriv asutus läbi juurdepääsuvõrguga seotud eri turgude kooskõlastatud analüüsi vastavalt direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklile 16. Oma hinnangu alusel kehtestab, säilitab, muudab või tühistab riigi reguleeriv asutus kohustusi vastavalt direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklitele 6 ja 7.
5. Ettevõtjale, kelle suhtes rakendatakse funktsioonipõhist eraldamist, võib kehtestada artiklites 9–13 sätestatud kohustusi igal konkreetsel turul, kus ta on vastavalt direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklile 16 tunnistatud olulise turujõuga ettevõtjaks, või muid kohustusi, milleks komisjon annab loa vastavalt artikli 8 lõikele 3.

Artikkel 13b

Vertikaalselt integreeritud ettevõtja poolne vabatahtlik eraldamine

1. Ettevõtjad, kes on vastavalt direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklile 16 tunnistatud ühel või mitmel asjaomasel turul olulise turujõuga ettevõtjaks, teatavad riigi reguleerivale asutusele eelnevalt oma kavatsusest anda oma juurdepääsuvõrgu varad või oluline osa neist üle teisele omanikule kuuluvale eraldiseisvale majandusüksusele või luua eraldiseisev majandusüksus, mis pakub kõikidele jaeturul tegutsejatele, sealhulgas tema enda jaeüksustele täiesti võrdseid juurdepääsutooteid.

2. Riigi reguleeriv asutus hindab kavandatava tehingu mõju olemasolevatele direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) kohastele reguleerivatele kohustustele.

Selleks viib riigi reguleeriv asutus läbi juurdepääsuvõrguga seotud erinevate asjaomaste turgude kooskõlastatud analüüsi vastavalt direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklis 16 sätestatud turuanalüüsi korrale.

Oma hinnangu alusel kehtestab, säilitab, muudab või tühistab riigi reguleeriv asutus kohustusi vastavalt direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklitele 6 ja 7.

3. Juriidiliselt ja/või oma tegevuses eraldiseisvale majandusüksusele võib kehtestada artiklites 9–13 sätestatud kohustusi igal konkreetsel turul, kus ta on vastavalt direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklile 16 tunnistatud olulise turujõuga ettevõtjaks, või muid kohustusi, milleks komisjon annab loa vastavalt artikli 8 lõikele 3.”

(10) Artiklit 14 muudetakse järgmiselt:

- (a) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse artikli 8 sätteid.”

- (b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1, 2, 4 ja 6 ning artiklit 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud.”

Artikkel 3

Direktiivi 2002/20/EÜ (loadirektiiv) muudatused

Direktiivi 2002/20/EÜ muudetakse järgmiselt:

(1) Artikli 2 lõige 2 asendatakse järgmisega:

- „2. Kasutatakse ka järgmist mõistet:

üldluba – liikmesriigi loodud õiguslik raamistik, millega tagatakse elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste pakkumise õigused ja kehtestatakse

sektorispetsiifilised kohustused, mida võib kohaldada kõigi või teatud liiki elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste suhtes vastavalt käesolevale direktiivile;”

- (2) Artikli 3 lõikes 2 asendatakse sõnad „artiklite 5, 6 ja 7” sõnadega „artiklite 5, 6, 6a ja 7”.
- (3) Artikkel 5 asendatakse järgmisega:

*„Artikkel 5
Raadiosageduste ja numbrite kasutamise õigused*

1. Liikmesriik ei anna raadiospektri kasutamiseks välja individuaalseid kasutusõigusi, vaid lisab raadiospektri kasutamise tingimused üldloale, välja arvatud juhul, kui individuaalsete õiguste andmine on põhjendatud, et:
 - (a) vältida tõsist kahjulike ja häirivate mõjutuste ohtu; või
 - (b) saavutada muid üldist huvi pakkuvaid eesmärke.
2. Kui tuleb anda raadiosageduste ja numbrite kasutamiseks individuaalseid õigusi, annab liikmesriik sellised õigused taotluse korral igale ettevõtjale, kes pakub või kasutab üldloa alusel võrke või teenuseid, võttes arvesse käesoleva direktiivi artiklite 6, 6a, 7, ja artikli 11 lõike 1 punkti c sätteid ning muid eeskirju, millega tagatakse kõnealuste vahendite tõhus kasutamine kooskõlas direktiiviga 2002/12/EÜ (raamdirektiiv).

Piiramata liikmesriigi eelnevalt määratletud konkreetseid kriteeriume, mille alusel antakse õigusi raadiosageduste kasutamiseks raadio või televisiooni sisuteenuste pakkujatele üldist huvi pakkuvate eesmärkide saavutamiseks ühenduse õiguse alusel, antakse selliseid kasutusõigusi objektiivse läbipaistva mittediskrimineeriva ja proportsionaalse menetlusega ning raadiosageduste spektri puhul vastavalt direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 9 sätetele. Lisaks peab menetlus olema avatud, välja arvatud juhul, kui tõendatakse, et individuaalsete raadiospektri kasutusõiguste andmine raadio või televisiooni sisuteenuste pakkujatele on tingimata vajalik, et täita konkreetset kohustust, mille liikmesriik on eelnevalt kehtestanud üldist huvi pakkuva eesmärgi saavutamiseks ühenduse õiguse alusel.

Kasutusõigusi andes sätestab liikmesriik, kas ja millistel tingimustel tohib õiguste valdaja neid õigusi üle anda. Raadiosageduste puhul peavad need sätted vastama direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklile 9b.

Kui liikmesriik annab kasutusõiguse piiratud ajavahemikuks, siis kõnealuse ajavahemiku kestus on vastav asjaomasele teenusele, arvestades taotletavat ja eelnevalt kindlaks määratud eesmärki.

Kui individuaalne raadiosageduste kasutamise õigus on antud rohkem kui kümneks aastaks ning seda ei tohi vastavalt raamdirektiivi artiklile 9b teistele ettevõtjatele üle anda või rentida, siis vaadatakse see õigus läbi viis aastat

pärast andmist ja edaspidi iga viie aasta järel, pidades silmas lõikes 1 sätestatud kriteeriume. Kui individuaalse kasutusõiguse andmise kriteeriumid on ära langenud, muudetakse individuaalne kasutusõigus pärast läbivaatamise lõppu etteteatamisega ja maksimaalselt viie aasta jooksul raadiosageduste kasutamise üldloaks, või muudetakse see teistele ettevõtjatele vabalt üleantavaks või renditavaks.

3. Kasutusõigusi käsitlevad otsused võetakse vastu, edastatakse ja tehakse teatavaks võimalikult kiiresti pärast seda, kui riigi reguleeriv asutus on täidetud taotluse kätte saanud, riigi numeratsiooniplaanist eriotstarbeks eraldatud numbrite puhul kolme nädala jooksul ja riigi sagedusplaanist elektrooniliseks sideks eraldatud raadiosageduste puhul kuue nädala jooksul. Viimasena nimetatud tähtaeg ei piira raadiosageduste või orbitaalpositsioonide kasutamist käsitlevate kehtivate rahvusvaheliste kokkulepete kohaldamist.
4. Kui pärast konsulteerimist huvitatud isikutega direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 6 kohaselt on otsustatud, et erandliku majandusliku väärtusega numbrite kasutamise õigusi antakse ainult konkurentsil või võrdlustel põhineva valikukorra alusel, võib liikmesriik pikendada maksimaalselt kolme nädala pikkust tähtaega kolme nädala võrra.

Raadiosageduste puhul kohaldatakse konkurentsil või võrdlustel põhineva valikukorra suhtes artiklit 7.

5. Liikmesriik ei piira antavate kasutusõiguste hulka, kui see ei ole vajalik raadiosageduste tõhusa kasutamise tagamiseks artikli 7 kohaselt.
6. Riigi reguleeriv asutus tagab, et raadiosagedusi kasutatakse tõhusalt ja tulemuslikult kooskõlas direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 9 lõikega 2. Ta tagab ka, et raadiosageduste kasutamise õiguste üleandmine või kogumine ei moonutaks konkurentsi. Selleks võtab liikmesriik vajalikke meetmeid, nagu näiteks raadiosageduste kasutamise õiguste vähendamine, tühistamine või sundmüük.”

(4) Artiklit 6 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Elektrooniliste sidevõrkude või -teenuste pakkumise üldloa ning raadiosageduste ja numbrite kasutusõigusi võib siduda ainult käesoleva direktiivi I lisas loetletud tingimustega. Need tingimused peavad olema mittediskrimineerivad, proportsionaalsed ja läbipaistvad ning raadiosageduste kasutusõiguste osas peavad need vastama direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 9 sätetele.”

(b) lõikes 2 asendatakse sõnad „direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) artiklite 16, 17, 18 ja 19” sõnadega „direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) artikli 17”.

(c) lõikes 3 asendatakse sõna „lisa” sõnadega „I lisa”.

(5) Lisatakse artiklid 6a ja 6b:

*„Artikkel 6a
Ühtlustamismeetmed*

1. Artiklis 1 sätestatud eesmärkide saavutamiseks ja piiramata käesoleva direktiivi artikli 5 lõike 2 sätteid, võib komisjon vastu võtta rakendusmeetmeid, et:
 - (a) määrata kindlaks raadiosagedusalad, mille suhtes võetakse kasutusele raadiosageduste kasutamise üldload või individuaalsed kasutusõigused;
 - (b) määrata kindlaks ühenduse tasandil ühtlustatavad numeratsioonialad;
 - (c) ühtlustada raadiosageduste või numbrite kasutamise üldlubade või individuaalsete kasutusõiguste andmise kord;
 - (d) ühtlustada II lisas sätestatud tingimused, mis seonduvad raadiosageduste või numbrite kasutamise üldlubade või individuaalsete kasutusõigustega;
 - (e) muuta või tühistada lube või kasutusõigusi ning punktiga d seotud menetlusi;
 - (f) kehtestada menetluskord nende ettevõtjate valimiseks, kellele riikide reguleerivad asutused annavad individuaalseid raadiosageduste või numbrite kasutusõigusi, vajadusel vastavalt artikli 6b sätetele.

Punktides a–d ja punktis f loetletud meetmed, mille eesmärk on täiendamise teel muuta käesoleva direktiivi väheolulisi osi, võetakse vastu artikli 14a lõikes 3 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt. Tungiva kiireloomulise vajaduse korral võib komisjon kasutada artikli 14 lõikes 4 sätestatud kiirmenetlust.
2. Lõikes 1 loetletud meetmetes võib vajaduse korral liikmesriikidele ette näha võimaluse esitada põhjendatud taotlus osalise vabastuse ja/või ajutise erandi saamiseks neist meetmetest.

Komisjon hindab taotluse põhjendatust, võttes arvesse liikmesriigi konkreetset olukorda, ning võib määrata osalise vabastuse või ajutise erandi või mõlemad, juhul kui see ei takista lõikes 1 osutatud rakendusmeetmete rakendamist ebamõistlikul määral ega põhjusta liikmesriikide vahel ebamõistlikke konkurentsi- või reguleerimisolukorra erinevusi.
3. Käesoleva artikli sätete rakendamisel võib komisjoni abistada Euroopa Elektroonilise Side Turu Amet (edaspidi „amet”). Komisjon võtab täiel määral arvesse ameti arvamust, mis esitatakse vastavalt määruse [.../.../EÜ] artiklile 11, kui amet on selle esitanud.

Artikkel 6b
Ühine valikuprotseduur õiguste andmisel

1. Artikli 6a lõike 1 punktis f nimetatud tehnilise rakendussättega võib ette näha, et amet teeb ettepanekuid nende ettevõtjate valimise kohta, kellele võib anda individuaalseid raadiosageduste või numbrite kasutusõigusi vastavalt määruse [...] artiklile 12.

Neil juhtudel sätestatakse selles meetmes tähtaeg, mille jooksul amet peab valiku tegema, valimise kord, eeskirjad ja tingimused ning andmed tasude ja lõivude kohta, mille võib õiguste valdajatele kehtestada raadiosageduste ja/või numbrite kasutusõiguse eest, et tagada spektri- või numeratsiooniresursi optimaalne kasutus. Valimise kord peab olema objektiivne, mittediskrimineeriv ja läbipaistev.

2. Võttes täiel määral arvesse ameti arvamust, võtab komisjon vastu meetme, millega valitakse ettevõtja(d), kellele antakse individuaalsed raadiosageduste või numbrite kasutusõigused. Meetmes sätestatakse tähtaeg, mille jooksul riikide reguleerivad asutused peavad need kasutusõigused andma. Seda tehes tegutseb komisjon artikli 14a lõikes 2 osutatud korras.”

(6) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

(a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

(i) sissejuhatav fraas asendatakse järgmisega:

- „1. Kui liikmesriik kaalub, kas piirata raadiosageduste kasutamiseks antavate kasutusõiguste hulka või kas olemasolevaid õigusi pikendada, juhul kui õiguste tingimustes ei ole seda sätestatud, siis ta muu hulgas:”

(ii) alapunkt c asendatakse järgmisega:

„(c) avaldab kõik kasutusõiguste andmist või pikendamist piiravad otsused koos põhjendustega;”

(c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

- „3. Kui raadiosageduste kasutamise õiguste andmist tuleb piirata, annab liikmesriik selliseid õigusi objektiivsete, läbipaistvate, mittediskrimineerivate ja proportsionaalsete valikukriteeriumide põhjal. Kõigi selliste valikukriteeriumide puhul tuleb nõuetekohaselt arvesse võtta direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklis 8 sätestatud eesmärkide saavutamist ja selle direktiivi artikli 9 nõudeid.”

(d) lõikes 5 asendatakse sõnad „artiklis 9” sõnadega „artiklis 9b”.

(7) Artikkel 8 jäetakse välja.

(8) Artiklit 10 muudetakse järgmiselt:

(a) lõiked 1, 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

- „1. Riikide reguleerivad asutused kontrollivad ja jälgivad üldloa või kasutusõiguse tingimuste ning artikli 6 lõikes 2 nimetatud erikohustuste täitmist vastavalt artiklile 11.

Riikide reguleerivatel asutustel on õigus nõuda, et üldloa alusel elektroonilisi sidevõrke või -teenuseid pakkuvad või raadiosageduste või numbrite kasutamise õigustega ettevõtjad esitaksid kooskõlas artikliga 11 kogu teabe, mis on vajalik üldloa või kasutusõiguste tingimuste või artikli 6 lõikes 2 nimetatud erikohustuste täitmise kontrollimiseks,.

2. Kui riigi reguleeriv asutus leiab, et ettevõtja ei täida üht või mitut üldloa või kasutusõiguste tingimust või artikli 6 lõikes 2 nimetatud erikohustust, teavitab ta ettevõtjat sellest ja annab ettevõtjale võimaluse esitada mõistliku aja jooksul oma arvamuse.
3. Asjaomane asutus võib nõuda, et lõikes 2 nimetatud rikkumine lõpetataks viivitamatult või mõistliku aja jooksul, ning võtab täitmise tagamiseks asjakohased ja proportsionaalsed meetmed.

Seoses sellega annab liikmesriik asjaomasele asutusele volitused määrata vajaduse korral rahaline karistus. Meetmed ja nende põhjused tehakse viivitamata teatavaks kõnealusele ettevõtjale ning määratakse mõistlik tähtaeg, mille jooksul ettevõtja peab meetme täitma.”

- (b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Olenemata lõigete 2 ja 3 sätetest võib liikmesriik anda asjaomasele asutusele volitused määrata vajaduse korral ettevõtjale rahatrahv, kui ettevõtja ei ole riigi reguleeriva asutuse sätestatud aja jooksul esitanud teavet vastavalt käesoleva artikli 11 lõike 1 punkti a või b või direktiivi 2002/19/EÜ (juurdepääsu käsitlev direktiiv) artikli 9 alusel kehtestatud kohustustele.”

- (c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

- „5. Kui üldloa või kasutusõiguste tingimuste või artikli 6 lõikes 2 nimetatud erikohustuste raske ja korduva rikkumise korral ei ole käesoleva artikli lõikes 3 osutatud täitmise tagamiseks võetud meetmed andnud tulemusi, võivad riikide reguleerivad asutused takistada ettevõtjal elektrooniliste sidevõrkude või -teenuste pakkumist või peatada või tühistada kasutusõigused. Rikkumise aja eest võib määrata tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid sanktsioone ja karistusi, isegi kui rikkumine on hiljem lõpetatud.”

- (d) lõige 6 asendatakse järgmisega:

- „6. Kui asjaomasel asutusel on tõendeid üldloa või kasutusõiguse tingimuste või artikli 6 lõikes 2 nimetatud erikohustuste rikkumise kohta, mille näol on tegemist vahetu ja suure ohuga avalikule korrale, julgeolekule või rahva tervisele või mis võivad põhjustada tõsiseid majandus- või toimimiskeskuste teistele elektrooniliste sidevõrkude või -teenuste pakkujatele või kasutajatele, võib asjaomane asutus lõigete 2, 3 ja 5 sätetest olenemata võtta kiireid ajutisi meetmeid olukorra parandamiseks enne lõpliku otsuse tegemist. Pärast seda antakse kõnealusele ettevõtjale mõistlik võimalus oma arvamuse

väljendamiseks ja parandamisettepanekute tegemiseks. Vajaduse korral võib asjaomane asutus heaks kiita ajutised meetmed kestusega kuni kolm kuud.”

(9) Artikli 11 lõike 1 punktides a ja b asendatakse sõna „lisa” sõnaga „I lisa”.

(10) Artikkel 14 asendatakse järgmisega:

*„Artikkel 14
Õiguste ja kohustuste muutmine*

1. Liikmesriik tagab, et üldlubade, kasutusõiguste ja seadmete paigaldamise õigustega seotud õigusi, tingimusi ja korda saab muuta ainult objektiivselt põhjendatud juhtudel ja proportsionaalselt, võttes vajadusel arvesse üleantavate raadiosageduste kasutusõiguste suhtes kohaldatavaid eritingimusi. Kavatsusest teha selliseid muudatusi teatatakse asjakohasel viisil ja huvitatud isikutele ning kasutajatele ja tarbijatele jäetakse piisavalt aega (vähemalt neli nädalat, kui tegemist ei ole erandlike asjaoludega), et nad saaksid väljendada oma arvamust kavandatud muudatuste kohta.
2. Liikmesriik ei piira ega tühista seadmete paigaldamise või raadiosageduste kasutamise õigusi enne nende õiguste kehtivusaja möödumist, kui piiramine või tühistamine ei ole põhjendatud või kohaldatav õiguste tühistamise kompenseerimist käsitlevate riigi sätete kohaselt.”

(11) Lisatakse artikkel 14a:

*„Artikkel 14a
Komitee*

1. Komisjoni abistab sidekomitee.
2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse nimetatud otsuse artikli 8 sätteid.
3. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse nimetatud otsuse artikli 8 sätteid.
4. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1, 2, 4 ja 6 ning artiklit 7, võttes arvesse nimetatud otsuse artikli 8 sätteid.”

(12) Artikli 15 lõige 1 asendatakse järgmisega:

- „1. Liikmesriik tagab, et kogu asjaomane teave üldlubade ja kasutusõigustega ning seadmete paigaldamise õigustega seotud õiguste, tingimuste, korra, haldus- ja muude tasude ning otsuste kohta avaldatakse ja seda ajakohastatakse asjakohaselt, et kõigil huvitatud isikutel oleks kõnealust teavet kerge kätte saada.”

(13) Artikli 17 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

- „1. Ilma et see piiraks direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artikli 9a kohaldamist, viivad liikmesriigid 31. detsembril 2009 juba kehtivad load käesoleva direktiivi artiklite 5, 6 ja 7 ning I lisa sätetega vastavusse hiljemalt [31. detsembriks 2010].
2. Kui lõike 1 kohaldamisega kaasneks kehtivast loast tulenevate õiguste vähendamine või kohustuste pikendamine, võivad liikmesriigid pikendada kõnealuste õiguste ja kohustuste kehtivust kuni [30. septembrini 2011], kui see ei mõjuta teisi ühenduse õiguse kohaselt tegutsevaid ettevõtjaid. Liikmesriigid teatavad sellisest pikendamisest ja selle põhjustest komisjonile.”

(14) Lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi I lisa sätetatule.

(15) Lisatakse uus II lisa, mille tekst on sätestatud käesoleva määruse lisas.

Artikkel 4 **Kehtetuks tunnistamine**

Määrus (EÜ) nr 2887/2000 on tunnistatud kehtetuks.

Artikkel 5 **Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt [...]. Nad edastavad kõnealuste normide teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad neid norme alates [...].

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga korraldatavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste riigi õigusnormide teksti.

Artikkel 6 **Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub [...] päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 7 **Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, [...]

Euroopa Parlamendi nimel
president
[...]

Nõukogu nimel
eesistuja
[...]

II LISA

Direktiivi 2002/20/EÜ (loadirektiiv) lisa muudetakse järgmiselt:

(1) Pealkiri „Lisa” asendatakse pealkirjaga „I lisa”.

(2) Esimene lõik asendatakse järgmise pealdisega:

„Käesolevas lisas loetletud tingimuste näol on tegemist maksimumtingimustega, mida võib siduda üldlubadega (A osa), raadiosageduste kasutamise õigustega (B osa) ja numbrite kasutamise õigustega (C osa) vastavalt artikli 6 lõikele 1 ja artikli 11 lõike 1 punktile a, võttes arvesse direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) artiklites 5, 6, 7, 8 ja 9 lubatud piire.”

(3) A osa muudetakse järgmiselt:

(a) punkt 4 asendatakse järgmisega:

„4. Lõppkasutajate juurdepääs riigi numeratsiooniplaani numbritele, ETNSi ja UIFNi numbritele ning direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) kohased tingimused.”

(b) punkt 7 asendatakse järgmisega:

„7. Elektroonilise side sektoris kehtiv isikuandmete ja eraelu puutumatuse kaitse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris³⁴ (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv).”

(c) punkt 8 asendatakse järgmisega:

„8. Elektroonilise side sektoris kehtivad tarbijakaitse eeskirjad, kaasa arvatud direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse direktiiv) kohased tingimused ning puuetega kasutajate juurdepääsu tingimused vastavalt selle direktiivi artiklile 7.”

(d) punktides 11 ja 16 asendatakse sõnad „direktiiviga 97/66/EÜ” sõnadega „direktiiviga 2002/58/EÜ”.

(e) lisatakse punkt 11a:

„11a. Kasutustingimused seoses ametiasutuste teadetega üldsusele, millega hoiatatakse üldsust vahetu ohu eest või kõrvaldatakse suurõnnetuste tagajärgi.”

(f) punktist 12 jäetakse välja sõnad „ning ringhäälingusaadete edastamine üldsusele”.

³⁴ EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37.

(g) lisatakse punkt 19.

„19. Vastavus riikide meetmetele, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/29/EÜ³⁵ ja 2004/48/EÜ³⁶.”

(4) B osa muudetakse järgmiselt:

(a) punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kohustus pakkuda teenust või kasutada teatavat liiki tehnoloogiat, mille jaoks on antud sageduse kasutamise õigused, sealhulgas vajaduse korral levialaga seotud nõuded.”

(b) punkt 2 jäetakse välja.

(c) punktist 4 jäetakse välja sõnad „võttes arvesse võimalikke muudatusi riigi sagedusplaanis”.

(d) punkt 7 asendatakse järgmisega:

„7. Kohustused, mille kasutusõigust taotleb ettevõtja on konkurentsil või võrdlustel põhineva valikumenetluse käigus vabatahtlikult võtnud.”

(e) lisatakse punkt 9.

„9. Spektri katselise kasutamisega seotud erikohustused.”

(5) C osa punkt 8 asendatakse järgmisega:

„8. Kohustused, mille kasutusõigust taotleb ettevõtja on konkurentsil või võrdlustel põhineva valikumenetluse käigus vabatahtlikult võtnud.”

³⁵ EÜT L 167, 22.6.2001, lk 10.

³⁶ EÜT L 157, 30.4.2004, lk 45.

II LISA

Direktiivile 2002/20/EÜ (loadirektiiv) lisatakse II lisa:

„II LISA

Tingimused, mille võib ühtlustada artikli 6a lõike 1 punkti d kohaselt

- (1) Raadiosageduste kasutamise õigustega kaasnevad tingimused:
 - (a) raadiosageduste kasutamise õiguste kestus;
 - (b) õiguste territoriaalne ulatus;
 - (c) võimalus anda õigused üle teistele raadiosageduste kasutajatele ning üleandmise tingimused ja kord;
 - (d) raadiosageduste kasutamise õiguse eest võetavate tasude kindlaksmääramise meetod;
 - (e) ühele ettevõtjale antavate kasutusõiguste arv;
 - (f) I lisa B osas loetletud tingimused.
- (2) Numbrite kasutamise õigustega kaasnevad tingimused:
 - (g) asjaomas(t)e numbri(te) kasutamise õiguste kestus;
 - (h) territoorium, kus need õigused kehtivad;
 - (i) konkreetsed teenused või otstarbed, mille jaoks tuleb need numbrid reserveerida;
 - (j) kasutusõiguste üleandmine ja ülekantavus;
 - (k) numbrite kasutamise õiguse eest võetavate tasude (olemasolu korral) kindlaksmääramise meetod;
 - (l) I lisa C osas loetletud tingimused.”